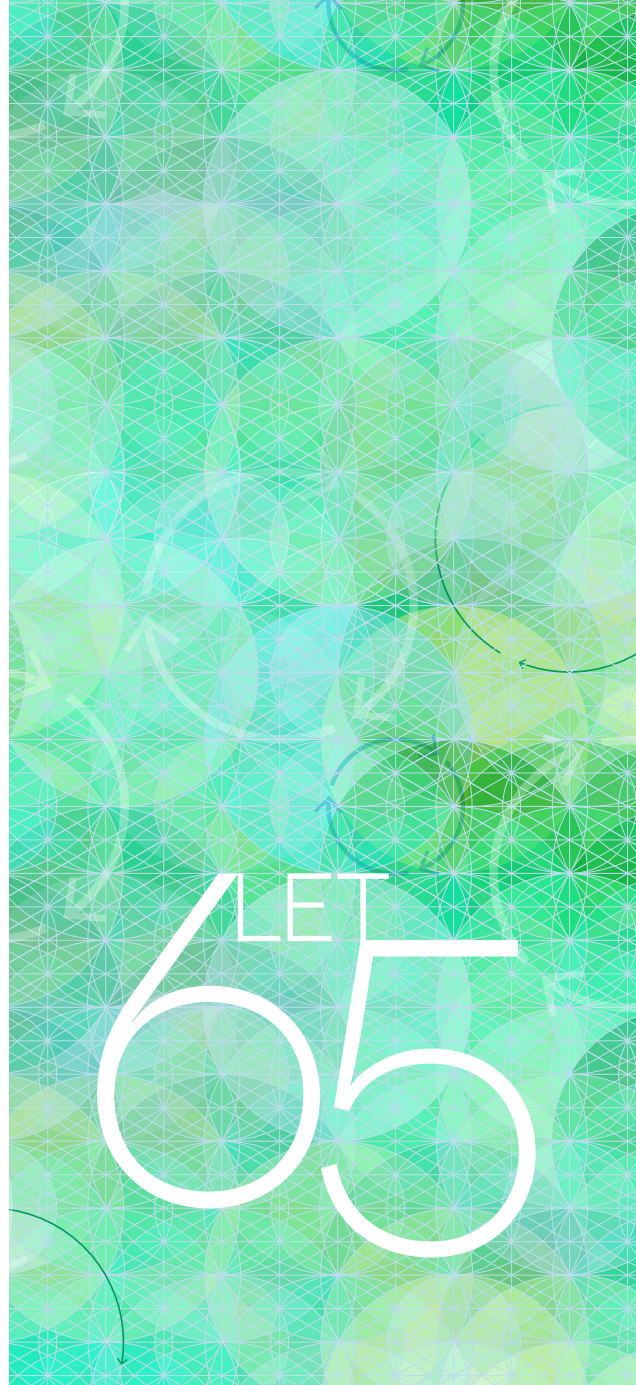
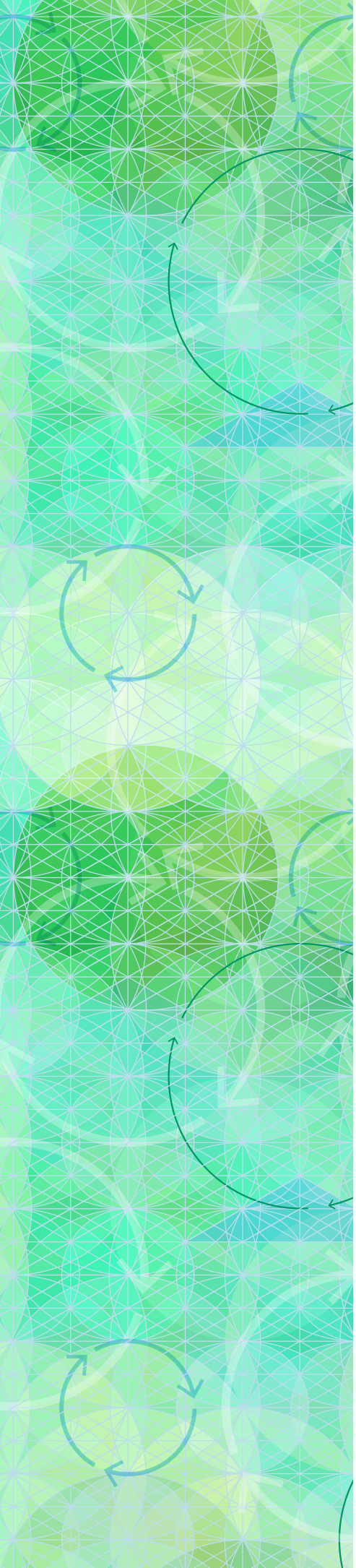

Petinšestdeset let se piše zgodba Surovine.
Zgodba o vzponih in padcih, uspehih in vztrajnosti.
Zgodba o delu. Zgodba o ljudeh.

VSE NAJBOLJŠE ZA 65 LET, SUROVINA!

Tretjega aprila 2016 praznuje Surovina 65 let. V Sloveniji je le malo podjetij, ki se lahko pohvali s tako visoko obletnico delovanja. Visoki jubilej kaže na trdoživost podjetja, pripravljenost na stalne spremembe in prilagodljivost, ki jo v borbi za preživetje zahtevajo spremenjene razmere. Zgodovina Surovine beleži veliko takšnih dogodkov. Vzponov in padcev. Za to, da je bilo padcev malo, vzponov pa veliko, so zaslužni vsi nekdanji in sedanja (so)delavci – torej vsi, ki že desetletja prispevajo k uspešnemu razvoju Surovine.

V današnjih časih je zaradi dinamične rasti svetovnega prebivalstva veliko razprav o krožnem gospodarstvu, o razpoložljivosti virov in surovin ter mejah zmožnosti. Izpostavlja se, da je reciklaža v bodočem krožnem gospodarstvu eden izmed temeljnih konceptov zagotavljanja sonaravnega razvoja, saj naravnih virov na svetu preprosto ni dovolj. V Surovini se tega zavedamo že od same ustanovitve naprej, saj je bila Surovina v takratni državi ustanovljena prav zaradi pomanjkanja osnovnih surovin in zagotavljanja virov za predelovalno industrijo.

Prav izjemen je podatek, da nam je v Surovini v 65-letnem delovanju uspelo zbrati več kot 6 milijonov ton industrijskih in drugih odpadkov, ki smo jih predelali v različne surovine. Med zbranimi surovinami je ogromna količina odpadnega papirja; za izdelavo enake količine novega papirja bi bilo treba porabiti za celo Pohorje dreves. V Surovini tako s konkretnimi dejanji že 65 let uresničujemo vizijo, ki postaja glavna paradigma prihodnjega družbenega razvoja celega sveta.

Surovina je vpeta v lokalno okolje, v katerem deluje. Družbeno odgovornost izkazuje ne samo s svojim delovanjem na poslovnem področju, ampak tudi s podporo celi vrsti kulturnih, športnih in humanitarnih dogodkov s področja celotne Slovenije, seveda v skladu s svojimi zmožnostmi.

Surovina je v zadnjih desetih letih pod lastniškim okriljem skupine Gorenje doživela velik vsebinski razvoj, saj je izrazito razširila področja svojega delovanja, zastavila pa je tudi učinkovito organizacijo in koncept vodenja, ki je ta razvoj podpiral. S tem je še bolj utrdila svoj sloves vodilne družbe za ravnanje z odpadki v Sloveniji in na področju skupne bivše države. V tem času je doživela dve veliki gospodarski krizi – eno v letu 2009, druga pa se dogaja prav danes. A tudi ta nas ne bo zlomila, saj bomo zagotovo tudi to preživeli in iz nje izšli še močnejši!

Vse najboljše, Surovina, in še na mnoga leta!

Jure Fišer, direktor
Gorenje Surovina, d. o. o.

ŠEST DESETLETIJ IN POL

Petinšestdeset let se piše zgodba Surovine. Zgodba o vzponih in padcih, uspehih in vztrajnosti. Zgodba o delu. Zgodba o ljudeh.

VOLJA, TRMA IN KONJSKA VPREGA

1951 – 1961

Pisalo se je obdobje po drugi svetovni vojni in vse panoge takratnega gospodarstva so imele pred seboj velike naloge. V prvi vrsti sta se razvijali predvsem težka industrija in elektrifikacija, posledično pa se je večala tudi potreba po kovinsko predelovalni industriji. Razmah železarn in livarn je botroval nastanku velikih količin železa, litin

in barvnih kovin, ki predstavljajo odličen material za ponovno predelavo. Vse to je kar klicalo po načrtnem pristopu k zbiranju in pripravi teh surovin. Medtem ko je v Ljubljani že delovalo podjetje Odpad Ljubljana, naslednik predvojnih podjetnikov, ki so se ukvarjali z odpadnim materialom, pa je bilo zbiranje tovrstnih surovin v Mariboru slabo organizirano.

TEŽKI ZAČETKI

Kljub velikim težavam so trmasto zagrizli v delo. Vedeli so, da se lahko le z vztrajnim in požrtvovalnim delom obdržijo, si ustvarijo življenjsko eksistenco in dokažejo družbi, da so vredni zaupanja.

Potreba po sistematskem zbiranju odpadnih surovin v Mariboru je aprila leta 1951 privedla do odločitve izvršnega odbora MLO (Mestni ljudski odbor) Maribor, da ustanovi podjetje, katerega naloga bo odkupovanje, sortiranje in prodaja odpadkov, ki jih je industrija v tem času zelo potrebovala. Podjetje so poimenovali Surovina Maribor. Surovina Maribor je bila sprva podjetje lokalnega značaja in ni

bila deležna tolikšne pozornosti kot podjetja v ostalih panogah gospodarstva. Prve prostore je dobila med Ptujsko in Tržaško cesto, žal pa ni imela nikakršnih, niti najnujnejših osnovnih sredstev, saj so bile vse zgradbe in vsa oprema bivših podjetnikov na področju Slovenije dodeljeni podjetju Odpad Ljubljana. Težko si je predstavljati, s kakšnimi težavami se je zaradi tega soočal prvotni kolektiv novoustanovljenega podjetja, ki seveda ni mogel

konkurirati mnogo močnejšemu republiškemu podjetju. Obstoje in bodočnost novega podjetja sta bila v rokah ljudi, ki so delali v njem. Ti so se težavam navkljub trmasto zagrizli v delo. Vedeli so, da se lahko obdržijo le z vztrajnim in požrtvovalnim delom, si tako ustvarijo svojo življenjsko eksistenco in dokažejo družbi, da so vredni zaupanja.

Od ustanovitve pa vse do leta 1961 so se blagovni promet,

delovna sila in finančna realizacija sicer povečevali, a razvoj so pestile številne pomanjkljivosti v delovanju mladega podjetja - od premajhne skrbi za nabavo potrebne opreme, do tega, da jim ni uspelo pridobiti lastnih prostorov. Podjetje je bilo razdeljeno na odkupne postaje in odkupne baze. Leta 1953 je štelo 7 odkupnih postaj, leta 1958 pa 18 odkupnih postaj in 6 odkupnih baz.

SKROMNA OPREMLJENOST

Prevoz odpadkov so v glavnem opravljali s konjsko vprego, na voljo so imeli samo sedem precej dotrajanih tovornih avtomobilov.

Transportna in tehnična opremljenost sta bili sila skromni in zastareli. Prevoz so v glavnem opravljali s konjsko vprego! Imeli so tudi sedem tovornih avtomobilov, ki pa so bili hudo dotrajani. Za baliranje papirja so uporabljali ročne stiskalnice. Leta 1956 so bile odprte nove odkupne postaje v Mežici, na Ravnah, v Šoštanju, Zagorju ob Savi, na Bledu in v Kopru. Leta 1957 je bilo k podjetju pripojeno podjetje za promet z odpadki Odpad Laško. Odkupna mreža se je razširila še na območje Ormoža in Ptuja. Leta 1958 je imelo podjetje 18 odkupnih postaj in 6 odkupnih baz, zaposlovalo je 227 delavcev. Surovina Maribor se je s svojo

dejavnostjo torej močno razširila po vsej Sloveniji in delno tudi po Hrvaški.

Med leti 1959 in 1962 je podjetje nekoliko stagniralo. To obdobje so zaznamovale pogoste menjave vodilnega kadra, direktorjev in ostalih zaposlenih v poslovnih enotah. Novi kolektiv je imel precej težav, saj so dobavitelji zaradi nepravilnosti, ki so se pred tem dogajale v podjetju, odklanjali sodelovanje. Pot do povrnitve ugleda je bila dolga in naporna, vodila je tudi prek sprememb v organizaciji podjetja. Iz glavnih odkupnih postaj so nastale poslovne enote z natančno določenim področjem dela.

OD KRIZE DO ZMAGE

1961 – 1971

Med leti 1960 in 1963 se je podjetje znašlo v kritični situaciji, saj ni razpolagalo z dovolj lastnimi sredstvi, s katerimi bi lahko nabavilo potrebno opremo. Vozni park je bil popolnoma iztrošen, denarja za nove tovornjake ni bilo. Dodatno obremenitev je predstavljalo odplačevanje kreditov za obratna sredstva. Predstavniki občinske skupščine Maribor Tabor so zato predlagali priključitev Surovine Maribor k Dinosu. A do združitve ni prišlo, ker vodstvu podjetij nista našli skupnega jezika.

Tudi leto 1963 je bilo zaznamovano s težavami, saj so nezaupljivi dobavitelji in kupci še vedno odklanjali poslovanje s Surovino Maribor. Toda s solidnim poslovanjem je podjetje nepravilnosti odpravilo in si postopoma znova pridobilo zaupanje poslovnih partnerjev, ostale pa so težave pri nabavi voznega parka in ostale mehanizacije. Podjetje preprosto ni imelo dovolj lastnih finančnih sredstev, takratna Komunalna banka Maribor pa je odklanjala sodelovanje, saj so Surovino Maribor obravnavali kot nelikvidno in ji posledično niso odobrili niti kratkoročnih kreditov.

GROŽNJA Z LIKVIDACIJO

Odločitev vodstva, da vzame usodo v svoje roke, se je izkazala za pravilno.

Tedanji kolektiv je bil tako postavljen pred veliko dilemo: ali začnejo nemudoma sami intenzivno vlagati v sklade, iz katerih bodo financirali prevozni park in ostalo opremo, ali pa je podjetje zapisano likvidaciji.

Odločitev vodstva, da vzame usodo v svoje roke, se je izkazala za

pravilno, in med letoma 1963 in 1964 je bila izvedena popolna rekonstrukcija prevoznega parka. V tem času so bili zamenjani malone vsi stari tovornjaki, število le-teh pa se je s 14 povečalo na 28. Poleg tipizacije voznega parka sta bila uvedena tudi kontejnerski sistem za prevoz odpadnega materiala in delo s

hidravličnimi nakladalci, s katerimi so dosegli mnogo večji delovni učinek kot pri klasičnih tovarnjakih.

Ob koncu leta 1969 je imelo podjetje že 40 tovarnjakov. V tem obdobju so bile ustanovljene odkupne postaje Trbovlje, Trebnje, Nova Gorica, Prokuplje, Metlika, Matulji, Šmartinska cesta v Ljubljani in predstavništvo v Beogradu. V letu 1969 se je k podjetju pripojilo tudi podjetje Odpad Subotica z vsemi odkupnimi postajami. Zaradi slabih pogojev za delo – vse prostore na Tržaški cesti so imeli v najemu – se je uprava podjetja odločila za odkup prostorov in zemljišč tudi za poslovne enote. Pregled poslovnih rezultatov od leta 1963 do leta 1969 kaže, da je kolektiv gospodaril odlično, Surovina Maribor pa je postala največji dobavitelj sekundarnih surovin v bivši Jugoslaviji. Samo v letu 1969 je dobavila industriji v predelavo prek 80 tisoč ton različnih surovin. Železarne so od Surovine Maribor prejele 62 tisoč ton odpadnega železa, kar je predstavljalo 18 % vseh dobav v Jugoslaviji!

USPEH!

Surovina Maribor je postala največji dobavitelj sekundarnih surovin v bivši Jugoslaviji.

Podjetje je svoje delovanje uspešno razširilo po vsej takratni državi, vključilo se je tudi v izvoz. Čeprav je s tujimi partnerji povečini dosegalo ugodne pogoje, pa se je velikokrat zataknilo pri izvoznih dovoljenjih, ki so jih izdajali takratni zvezni organi. Trgovali so predvsem z Zvezno republiko Nemčijo in Italijo.

LEPŠE ŽIVLJENJE

Z gradnjo stanovanj in posojili za zaposlene do izboljšanja življenjskega standarda delavcev.

Proti koncu šestdesetih let je podjetje precej vlagalo tudi v življenjski standard delavcev, saj so lep del finančnih sredstev namenili za stanovanjsko izgradnjo, zaposlenim pa so ponujali tudi posojila za nakup stanovanj in gradnjo. Podjetje je decentraliziralo del skladov, s katerimi so razpolagale poslovne enote, decentraliziralo pa je tudi nagrajevanje po učinku. Leta 1967 so uvedli skrajšani delovni čas in si zadali nalogo, da povečajo delovni učinek. Leta 1970 so krepko presegli po programu zastavljene naloge. V Sloveniji je tako nastala druga močna delovna organizacija za zbiranje sekundarnih surovin.

Čigavi so podpisi pod Surovinino zgodbo?

Seznam direktorjev, ki so s svojo vizijo in vodenjem Surovino pripeljali do današnjega dne.

DIREKTORJI:

FRANC KLOBASA

(od aprila 1951 do 30. 6. 1952)

FRANC KOPIC

(od 1. 7. 1952 do 31. 8. 1960)

LJUBO (JULIJ) LEVAČIČ

(od 1. 9. 1960 do 4. 6. 1961)

FRANC KRAJNC

(od 5. 6. 1961 do 23. 12. 1962)

VINKO PLEVNIK

(od 24. 12. 1962 do 31. 8. 1980)

FRANJO PUŠNIK

(v.d. od 5. 11. 1980 do 31. 5. 1981)

DANILO ŠEŠKO

(od 1. 6. 1981 do 31. 1. 1984)

ANTON DAJČMAN

(v.d. od 1. 2. 1984 do 8. 7. 1984,
direktor od 9. 7. 1984 do 30. 12. 1991)

EGON EFERL

(od 1. 1. 1992 do 30. 11. 1996)

MARKO FON

(od 1. 12. 1996 do 18. 10. 2009)

JURE FIŠER

(od 19. 10. 2009 dalje)

NOVE TEHNOLOGIJE, NOVI USPEHI

1971 – 1981

Leta 1972 je Surovina oblikovala temeljne organizacije združenega dela (TOZD). Ustanovljeni so bili TOZD Maribor, Celje, Ljubljana, Matulji, Radlje ob Dravi in Subotica. 20. decembra istega leta je bil podpisan prvi Samoupravni sporazum o združitvi tozdov v delovno organizacijo Surovina.

Veliko pozornosti so namenili mehanizaciji in tehnični opremljenosti poslovnih enot. Spremembe tehnoloških postopkov so od uporabnikov sekundarnih surovin zahtevale spremembo tehnologije priprave in predelave koristnih odpadkov v sekundarne surovine. Leta 1973 so modernizirali tekstilni obrat TOZD Regeneracija, ki se mu je leta 1980 kot eden prvih v Jugoslaviji priključil še obrat za predelavo termoplastov. Leta 1975 je imela Surovina v lasti 82 tovornjakov, 1842 kontejnerjev, 18 stiskalnic za pločevino, 20 stiskalnic za papir, 8 škarij za železo in 8 nakladalcev.

V KORAK S ČASOM

Uvajanje novih tehnologij, posodobitev mehanizacije in tehnične opremljenosti ter sprejetje Zakona o odpadkih pomembno zaznamuje poslovanje podjetja.

Potrošniki sekundarnih surovin so bile predvsem železarne, livarne, papirna industrija in barvna metalurgija. Likvidnost delovne organizacije se je močno dvignila in občutno izboljšala. Prehod na nov način plačevanja je zahteval vrsto sprememb pri načinu vodenja finančne in komercialne dokumentacije. Veliko sredstev je bilo vloženih v družbeni standard delavcev: organiziran je bil tople obrok med delom, poskrbljeno je bilo za organizirane rekreacijske dejavnosti in počitniške kapacitete. V letu 1977 se je od Surovine odcepil del temeljne organizacije združenega dela Matulji in se priključil k delovni organizaciji Metis Rijeka. Del TOZD Matulji pa se je osamosvojil in formiral v novo TOZD Koper. Leta 1978 se je od Surovine odcepil TOZD Subotica ter se konstituiral kot samostojna delovna organizacija. Pospešen gospodarski razvoj je podjetje doseglo šele v drugi polovici leta 1978. Prav leto 1978 je bilo prelomno za vse akterje na področju zbiranja uporabnih odpadkov, njihove predelave in dodelave ter vračanja v ponovni proizvodni proces v obliki sekundarnih surovin. Sprejet je bil namreč Zakon o ravnanju z odpadki. Po tem zakonu je za odpadek veljala vsaka snov ali predmet v trdem, plinastem ali tekočem stanju, in odpadna toplota. Glede na ravnanje z odpadki pa je zakon razlikoval med tremi skupinami odpadkov: med odpadki za ponovno uporabo v proizvodnji, odpadki, ki se po predelavi ponovno uporabijo kot sekundarna surovina in med odpadki, ki se ne uporabljajo, temveč so odloženi na določena mesta v okolju, saj nepredelani ali predelani po posebnih postopkih niso škodljivi.

NOVE PRIDOBITVE

V Mariboru zgradijo centralno skladišče, najsodobnejši obrat za predelavo jeklenih odpadkov v Jugoslaviji.

Splošna energetska kriza in vse večje pomanjkanje surovin sta predramila akterje tedanjega gospodarskega in političnega življenja, da so prepoznali pomen odpadkov kot reprodukcijskega materiala v proizvodnem procesu. Posledično se je Surovina razvijala še hitreje. Leta 1980 je bila zgrajena poslovna enota Centralno skladišče v Mariboru. Skladišče je veljalo za najsodobnejši obrat za predelavo jeklenih odpadkov v Jugoslaviji. Skupaj z Železarno Ravne so zgradili terminal, s pomočjo katerega so letno pripravili tudi do 80.000 ton najkvalitetnejših jeklenih odpadkov. V TOZD Regeneracija so postavili nov obrat za regeneracijo termoplastov, v Ljutomeru, Ormožu, Slovenski Bistrici, Žalcu, Šmarju pri Jelšah, Laškem, Trbovljah, Trebnjem, Novi Gorici, Kranju, Titovem Velenju in Mozirju pa odprli nove poslovne enote.

BURNI ČASI VELIKIH SPREMENB

1981 – 1991

Prva polovica osemdesetih je bila v znamenju krepitve samoupravnega položaja delavca in stabilizacije podjetja. Razvoj je bil usmerjen v zahtevnejše oblike predelave odpadnih surovin, kar je pomenilo boljše sortiranje, baliranje in širitev zbirne mreže za odpadke. Leta 1981 je v temeljni enoti Regeneracija stekla predelava odpadnega tekstila in plastike.

Leta 1986 se je na Surovino zgrnila cela vrsta težav: ob splošni recesiji in šibkem trgu so jih pestili še veliki pritiski dobaviteljev na povečanje odkupnih cen sekundarnih surovin, velika rast

materialnih stroškov in restriktivna politika. Kljub temu, da je bila rast celotnega prihodka in dohodka v letu 1986 počasnejša kot v preteklih letih, se je produktivnost nenehno izboljševala, saj se je obseg proizvodnje ob enakem številu zaposlenih povečal za 3 %. Istega leta se je Surovini priključilo tudi podjetje Papir servis iz Ljubljane, ki pa je kasneje izstopilo iz sistema in se osamosvojilo. Leta 1987 se je vsesplošna kriza v celotnem gospodarstvu še povečala, vse težjim gospodarskim razmeram navkljub pa je bilo poslovanje Surovine še zmeraj uspešno. Prihodek se je v primerjavi z letom 1986 povečal, prav tako tudi količinski izvoz.

RECESIJA

Na gospodarjenje v podjetju močno vplivajo zaostrene razmere na trgu.

Konec leta 1987 je bilo v DO Surovina združenih 7 temeljnih organizacij, ki so za opravljanje skupnih zadev ustanovile delovno skupnost skupnih služb. Sedež delovne organizacije je bil v občini Maribor – Tabor, temeljne organizacije pa so imele sedež v občini Maribor – Pobrežje, kjer sta bili TOZD Maribor in TOZD Regeneracija. V celjski občini je deloval TOZD Celje, v občini Radlje TOZD Radlje, v občini Ljubljana – Moste Polje pa TOZD Papir servis. Temeljne organizacije so imele 29 poslovnih enot v 27 občinah. Dograjeni sta bili novi poslovni enoti na Ravnah in v Kopru. TOZD Papir je zaključil investicijo v novo stiskalnico, ki jo je postavil v TOZD Regeneracija, stekli pa sta tudi investiciji v TOZD Radlje in TOZD Maribor v Pesnici.

Zaradi visoke inflacije podatek o celotnem prihodku v takratni valuti leta 1989 ni povedal prav veliko, zato so primerjali prodajo

različnih sekundarnih surovin v tonah. Gospodarjenje v podjetju je potekalo pod močnim vplivom zaostrenih razmer na trgu in se še slabšalo. Primerjava premoženja po knjigovodski vrednosti v obdobju 1984 – 1990 kaže, da je vrednost premoženja v letu 1984 znašala 53.194.068 takratnih nemških mark (DEM), ob koncu leta pa samo še 30.614.571 DEM oz. komaj 57,5 % vrednosti iz leta 1984. Medtem ko je ostala vrednost osnovnih sredstev na približno enaki ravni, pa je bilo zaznati strahovit padec obratnih sredstev. V letu 1984 so znašala obratna sredstva 25.764.291 DEM, ob koncu leta 1989 pa le še 7.579.429 DEM (29,4 %). Primerjava premoženja po letih dokazuje, da je bilo premoženje podjetja razvrednoteno na skoraj polovično vrednost tiste iz leta 1984. Splošna likvidnost podjetja je bila ocenjena kot relativno dobra, saj Surovina še ni imela blokiranega žiro računa.

BURNI ČASI

Pritiski dobaviteljev, podivjana inflacija, prepolovljena vrednost premoženja. Kljub temu je produktivnost rasla! Nato pa hud udarec: razpad nekdanjega jugoslovanskega trga.

Povzetek celotnega stanja iz takratnega časa kaže, da je imela Surovina kljub slabšanju premoženjskega in finančnega položaja še vedno dokaj ugodno strukturo sredstev in virov, celo nadpovprečno v primerjavi s podskupino dejavnosti. Pravo nasprotje pa kažejo podatki o uspešnosti, saj so se kazalniki med leti 1984 in 1989 nenehno slabšali. Izguba v letu 1989 je bila sicer zanemarljiva, vendar so se že kazali prvi znaki stagnacije. Tudi v letu 1990 se je izguba nenehno večala.

Naglo slabšanje rezultatov v Surovini kaže na dejstvo, da je podjetje obtičalo v starem, preživelim sistemu, v katerem se ni zmoglo ustrezno odzvati na nove izzive in si zagotoviti preživetja. Ob osamosvojitvi Republike Slovenije pa se je morala Surovina skupaj z vso slovensko industrijo soočiti tudi s posledicami razpada nekdanjega jugoslovanskega trga.

NA NOVE TRGE

1991 – 2001

Leta 1993 je količinska in finančna realizacija Surovine dosegla najnižjo točko dotlej. To je bila neposredna posledica gospodarskih in družbenih sprememb v Sloveniji in izgube jugoslovanskega trga. Vsi napori podjetja so bili zato usmerjeni v korenite spremembe na področju produktivnosti, ekonomike in kakovosti dela.

V letu 1998 so družbene in gospodarske spremembe narekovale tudi spremembe v procesu lastninjenja. Tako je bila 4. marca 1998 Surovina registrirana kot delniška družba z večinskim deležem notranjih lastnikov.

Gospodarska kriza v bivših državah Sovjetske zveze je povzročila naglo povečanje ponudbe velikih količin sekundarnih surovin in polproizvodov s teh trgov pod bistveno ugodnejšimi pogoji kot so v tistem času veljali v zahodni Evropi. Zaradi upada prodaje na krizna območja se je v kovinsko-predelovalni industriji zmanjšala

produkcija, kar je pomenilo tudi padec povpraševanja po surovinah. Družba je poslovala v zelo nepredvidljivih razmerah, saj tako naglega padca prodajnih cen ta dejavnost ni doživela v preteklih štiridesetih letih. Načrtovani dobiček tako ni bil realiziran, čeprav se je fizični obseg poslovanja v primerjavi s prejšnjimi leti povečal. Kljub temu je družbi uspelo ohraniti tržni delež in poslovne partnerje. Na področju prodaje so ohranili stare kupce in na tujih trgih pridobili nove.

Leta 1999 je bila v skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadki družba vpisana v register zbiralcev odpadkov pri Ministrstvu za okolje in prostor Republike Slovenije. Ukinili so odkupno enoto v Celju, saj zaradi sprememb pri odkupu odpadnih surovin njen obstoj več ni bil upravičen, dejavnost pa so prenesli na poslovno enoto Žalec. Prodana je bila tudi odkupna enota Sortirnica v Mariboru.

LASTNINJENJE

Leta 1998 je Surovina registrirana kot delniška družba z večinskim deležem notranjih lastnikov.

Kljub recesiji in njenemu vplivu na železarsko industrijo v Evropi se je obseg zbranih odpadnih surovin v letu 1999 povečal. Zbrane količine v višini 150.000 ton odpadnih surovin so predstavljale največjo letno zbrano količino po osamosvojitvi Slovenije in izgubi jugoslovanskih trgov.

Od investicij v tem času velja omeniti izgradnjo in opremo poslovne enote Ptuj in sanacijo poslovne enote Žalec.

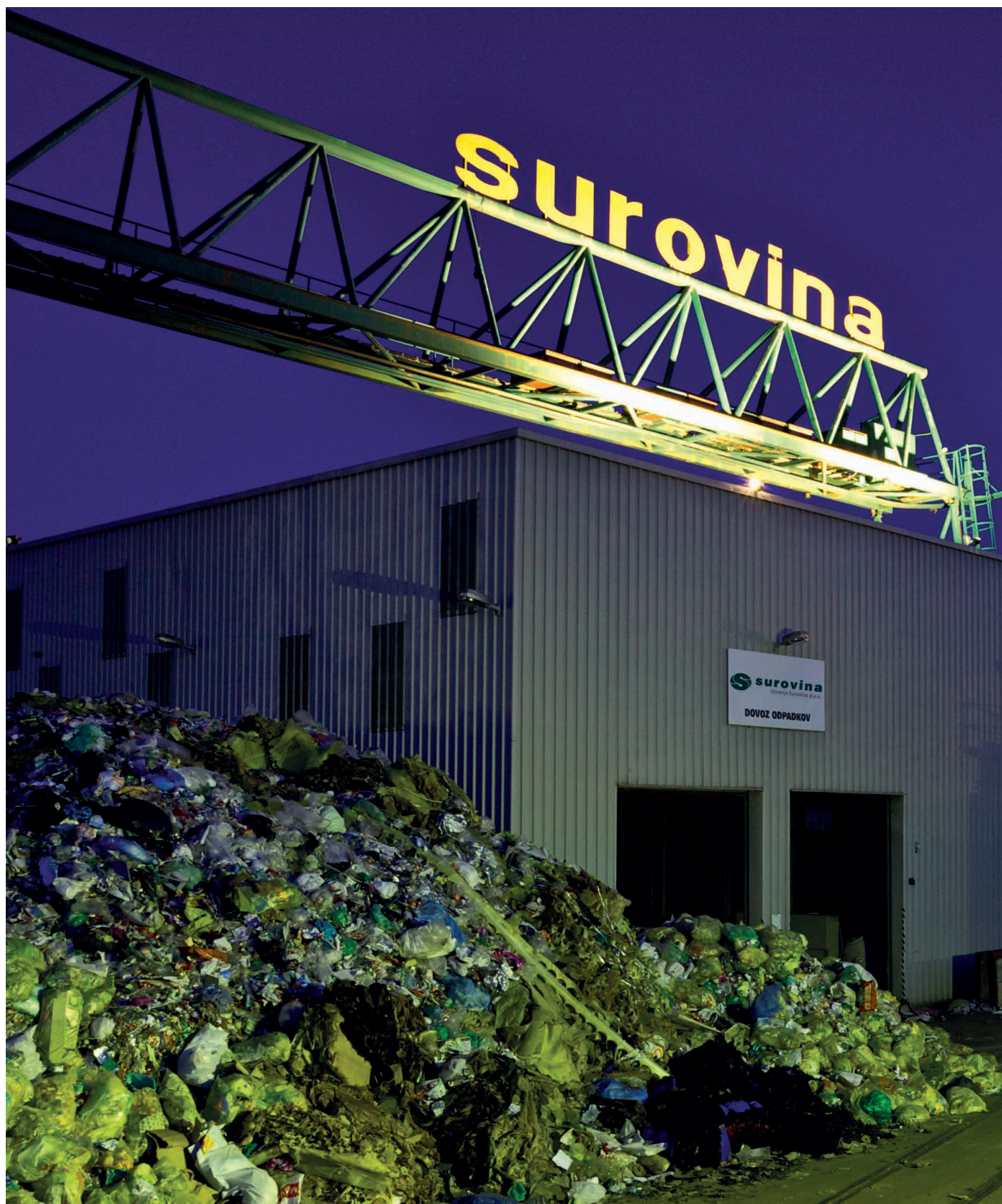
V letu 2000 so bili pogoji poslovanja tako doma kot v tujini ugodni, saj je gospodarska rast dvignila povpraševanje po sekundarnih surovinah, s tem pa tudi njihovo ceno. V tem obdobju je podjetje zaradi želje po prilagajanju potrebam

dobaviteljev in kupcev odpadnega materiala pričelo z večjimi investicijami v novo transportno, strojno in tehnološko opremo. Z nabavo novih, sodobnih tovornih vozil z ustreznimi nadgradnjami so posodobili vozni park. Nabavili so trojne škarje za rezanje pločevine, s pomočjo katerih so dosegli boljše nasipne teže, boljšo strukturo materiala in posledično tudi ugodnejše cene. Nadaljevali so s posodabljanjem poslovnih enot z vidika ekologije. V Laškem so kupili dodatne skladiščne prostore, pridobili tudi zemljišča za novo poslovno enoto v Velenju in končali posodobitev poslovne enote v Trebnjem.

Med Surovino in Dinosom nikoli ni bilo nelojalne konkurence

»To lahko z gotovostjo zatrdim za široko štajersko poslovno področje,« pove danes upokojeni Tone Praviček, ki je bil direktor mariborskega Dinosa od leta 1989 do 2005. »Vselej smo se odkrito dogovorili o celovitem načrtovanju tako letne kot večletne prodaje, nabave, tehničnega sodelovanja in še česa. Danes temu ni tako, zato pa gre vsem slabše. Ko sem bil še aktiven, je bil na trgu glede našega sorodnega poslovanja takšen delež: Dinos je imel 50 %, Surovina 40 %, preostalih 10 % pa je pripadalo zasebnemu sektorju, ki je seveda stremel k vse večji širitvi, tudi na račun višjih cen. Po letu 1990 se je Dinos reorganiziral na 8 delniških družb, Surovina pa je ostala v enakem organizacijskem okviru. Prav gotovo je k dobremu, zdravemu poslovanju prispevalo dejstvo, da smo bili vodilni delavci prijatelji še iz časa študija in da smo se družili pri športu. Tako je velikokrat prihajal k meni Egon Eferl, dolgoletni komercialni, kasneje pa tudi glavni direktor Surovine. Zgodilo se je celo, da je to najino sestajanje nek 'špicelj' z našega dvorišča označil kot tajno in ga naznanil generalnemu direktorju Dinosa, Vladu Kralju, v Ljubljano. Na srečo je ta bolj verjel meni kot njemu. Če povzamem: s Surovino smo odlično sodelovali in si nismo 'hodili v zelje'. Kot dobavitelji smo ponekod nastopali oboji, seveda vsak zase. A pri poslu se nismo 'grizli', tudi ko so bile v modi kompenzacije. Takšnih odnosov danes primanjkuje, čeprav drži, da so zdaj drugačni časi.«

STONE PRAVIČEK,
direktor Dinosa Maribor (1989 – 2005)

Vzгляд in medsebojno zaupanje

Do leta 1990 je bila Surovina visoko dobičkonosno podjetje, posamezni TOZD-i so občasno delili tudi do šest mesečnih plač dobička. Leto 1991 je bilo zaznamovano z osamosvojitvijo Slovenije oziroma razpadom Jugoslavije, kar je v gospodarsko sfero prineslo mnogo sprememb tako na področju trga kot zakonskih predpisov; najpomembnejše pa je bilo vsekakor preoblikovanje podjetij v gospodarske družbe. Tako sem bil prisiljen izpeljati novo organizacijo znotraj podjetja in z zmanjšanim številom zaposlenih ohraniti in utrditi uspešno podjetje. Surovina se je kljub nekaterim tajkunskim pritiskom posameznikov lastnila strogo po zakonu, za kar je dobila tudi posebno priznanje Agencije za lastninjenje. Tehnično so bile usposobljene in prenovljene vse stare stiskalnice, posodobili smo vozni park, predvsem s kamioni nakladalci. Uspeli smo izterjati ves redni dolg, ki je takrat znašal približno 11 milijonov tolarjev. Sam sem dajal velik poudarek sindikatom in njihove odločitve so bile zame zakon. Svoje delo sem nenehno gradil na medsebojnem zaupanju in z zgledom. Poskrbel sem, da je bil izdelan program za izobraževanje delavcev, pričeli smo z aktivnostjo dodatnega rentnega pokojninskega zavarovanja. V skrbi za delavce smo v zdraviliščih Radenci in Čatež organizirali zdravstvene vikende, saj smo tako dobili popolno zdravstveno sliko vseh zaposlenih. Delegati delavskega sveta smo bili ves čas seznanjeni z rezultati poslovanja podjetja za posamezna obdobja ter poslovna področja. Do poslovnih partnerjev, tako kupcev kakor tudi dobaviteljev, sem gojil skrajno korektno poslovno politiko, saj sta samo zadovoljen dobavitelj in zadovoljen kupec dobra partnerja. Veljalo je tudi pravilo, da je samo dobro plačani delavec dober delavec in naši delavci so bili ponosni na svojo Surovino. Na tiste čase imam lepe spomine in moje stanovanje še dandanes krasijo številna poslovilna darila, na katera sem ponosen – utrujejo me v prepričanju, da sta bila moje ravnanje in vedenje pravilna.

EGON EFERL,
direktor Surovine (1992 – 1996)

NOVO TISOČLETJE – NOVI IZZIVI

2001 – 2011

Poslovno leto 2001 je družba zastavila kot prvo leto velikega razvojnega in investicijskega ciklusa, saj so poleg posodabljanja obstoječe opreme in poslovnih enot pričeli investirati v planirano novo dejavnost, to je v pripravo novega komunalnega, kosovnega in organskega odpadka v sekundarne surovine.

Glede na gospodarske razmere doma in v tujini je bilo poslovanje v letu 2002 ocenjeno kot stabilno in uravnoteženo ter znotraj zastavljenih načrtov, a ugotovitve iz prejšnjih let, da ne bo mogoče povečati zbrane količine sekundarnih surovin za njihovo nadaljnjo predelavo, so se uresničile. Izrednih, neplaniranih dodatnih količin sekundarnih surovin družbi ni uspelo pridobiti, zato je zaznala za 6 % manjšo količinsko realizacijo kot v poslovnemu letu 2001. Finančni rezultat se je v primerjavi z letom poprej povečal za 9 %, kar je bil rezultat boljše priprave sekundarnih surovin za prodajo v višji cenovni razred, investiranja v tehnologijo za razrez pločevine in tudi stabilnega prodajnega trga. Rezultat poslovnega leta 2002 je bil v glavnem dosežen iz osnovne dejavnosti zbiranja in predelave industrijskih odpadkov, pretežno iz črne metalurgije. Obdržali so vse pomembnejše poslovne partnerje v nabavi in v prodaji.

Uvajanje dejavnosti reciklaže komunalnega odpadka v letu 2002 še ni vplivalo na poslovanje v smislu povečanja realizacije, saj zastavljena investicija še ni bila zaključena. Število zaposlenih se je v letu 2002 povečalo zaradi zaposlitev v novem Reciklažnem centru Maribor. Zaposlitve so bile sklenjene za določen čas, saj je bil sistem še v fazi preizkusnega obratovanja.

Poslanstvo družbe je še vedno temeljilo na skrbi za ekološko recikliranje odpadnih surovin z vizijo, da postane konkurenčno in hkrati najsodobnejše podjetje, ki bi produkte teh odpadkov recikliralo z lastnim znanjem in ekološko neoporečnostjo. Razvojna dejavnost je bila usmerjena v reciklažo nevarnih odpadkov, kot so odpadna olja, barve, laki in ostali gradbeni odpadki.

Tudi poslovno leto 2003 je bilo stabilno in uravnoteženo. V letu 2004 so čiste prihodke od prodaje v primerjavi z letom 2003 povečali za 51 %, dosegli so tudi 9 % porast fizičnega obsega poslovanja na primerjalno obdobje, kar je bil rezultat intenzivnega dela na področju nabave in iskanja novih trgov. Struktura odpadkov se ni bistveno spremenila, povečala pa se je prodaja na tuje trge, in sicer kar za 19 %.

NOVI USPEHI

V novo tisočletje je Surovina vstopila z intenzivnimi vlaganji v posodabljanje opreme, uvajanjem novih dejavnosti in novimi investicijami.

Leta 2004 je imela na slovenskem trgu vodilno vlogo na področju zbiranja, sortiranja, prevoza in predelave sekundarnih surovin.

Uvajanje dejavnosti reciklaže komunalnih odpadkov je postopoma začelo kazati rezultate pri povečevanju realizacije. Surovina je kupila podjetje Sirovina a. d., Bačka Palanka, SČG in dokapitalizirala povezane družbe RVT d. o. o. Maribor, s čimer je postala njihov večinski lastnik.

Leta 2004 je imela Surovina d. d. na slovenskem trgu vodilno vlogo na področju zbiranja, sortiranja, prevoza in predelave sekundarnih surovin. Družba je imela 10 poslovno-proizvodnih področij na 24-ih lokacijah po vsej Sloveniji in je skupaj razpolagala z več kot 130.000 kvadratnimi metri odprtih in zaprtih skladiščnih površin. Tega leta so uspešno zaključili s projektom uvajanja sistema kakovosti in politike okolja s pridobljenim certifikatom ISO9001 in 14001.

V letu 2006 so kljub izrazitemu padcu prodajnih cen uspeli povečati finančno realizacijo prodanega materiala za 11 %.

Leto 2007 je bilo za družbo Surovina prelomno obdobje, saj je z večinskim 51 % deležem v lastniško strukturo družbe vstopilo Gorenje d. d. Pričelo se je delovanje divizije Ekologija v koncernu Gorenje, v kateri je Surovina predstavljala največjega partnerja. Sledila je tudi vključitev v shemo podjetja ZEOS d. o. o., ki je bilo registrirano za ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo (OEEO). Tako je Surovina d. d. postala pogodbeni izvajalec za zbiranje, prevoz, sortiranje, skladiščenje in predelavo odpadne

električne in elektronske opreme.

Kljub veliki gospodarski rasti v prvi polovici leta 2008 in hitremu preobratu v recesijsko obdobje so bili Surovinini doseženi rezultati nad načrtovanimi. Postala je 100 % lastnik Sirovine v Bački Palanki, pripojila je družbo RVT d. o. o. (področje proizvodnje alternativnih goriv) in postala 51 % lastnik podjetja Euro Lumi & Surovina na Kosovem. Leta 2008 je Surovina ustvarila svojo embalažno shemo. V letu 2009 je slovensko in evropsko gospodarstvo krojila vsesplošna gospodarska kriza, kar je seveda občutila tudi družba Surovina. Zmanjšanje proizvodnje na strani dobaviteljev in kupcev se je pokazalo v skoraj 25 % nižji količinski realizaciji pri obstoječih poslovnih partnerjih. Zahvaljujoč novim poslom je bila sicer količinska realizacija glede na preteklo leto nižja le za 5 %.

Da bi ohranila obseg poslovanja in začrtanih bodočih rasti, je družba pristopila k uresničevanju načrtovanih strateških investicij. Med drugim so pričeli z aktivnostmi za popolno prenovo linije za proizvodnjo alternativnih goriv in trdnih odpadkov.

Kljub nadaljnjemu zaostrovanju gospodarske krize je Surovina v letu 2010 poslovala dobro. Odprli so novo tovarno alternativnih goriv, ki je predstavljala mejnik v zagotavljanju celovitih rešitev obvladovanja vseh vrst odpadkov. Skupaj z družbami Publicus in Iskra Vzdrževanje so pridobili koncesijo za predelavo mešanih komunalnih odpadkov na Jesenicah, kar je predstavljalo nadaljnji

razvoj dejavnosti nujen celovitih rešitev. Veliko energije so vložili v poslovanje v tujini, saj so v letu 2010 nabavne vire v primerjavi z letom poprej povečali za 70 %. Tako je leta 2010 pod družbo Surovina spadalo 16 poslovnih enot in 6 odkupnih enot po Sloveniji, Sirovina v Bački Palanki, Euro Lumi & Surovina na Kosovem (51 %), Kemis SRS v Šamacu (84 %) in Envi Tech v Beogradu (26 %). V letu 2010 je družbi z aktivno komercialno–finančno politiko uspelo izrazito povečati uvoz jeklenih odpadnih materialov, predvsem s trgov BiH in Hrvaške, pa tudi iz Madžarske, ki je takrat predstavljala popolnoma novo nabavno tržišče.

28. maja 2010 se je Surovina, družba za predelavo odpadkov d. d., preoblikovala v družbo z omejeno odgovornostjo z nazivom Gorenje Surovina, družba za predelavo odpadkov d. o. o.

NOVI LASTNIKI

Leta 2007 vstopi v lastniško strukturo družbe
z večinskim deležem Gorenje, d. d.

Leta 2011 je družba zabeležila 60 let delovanja. Lastnik, Gorenje d. d., je družbo dokapitaliziral, s čimer je pridobila svež kapital za financiranje nakupa poslovnih deležev v družbah Kemis d. o. o. in Publicus d. o. o. Gorenje Surovina je bila tudi soustanovitelj družbe Gorenje Ekologija v Srbiji. S tem je zaokrožila dejavnost ekologije v skupini Gorenje, kar je bilo izrednega pomena za razvoj celovitega servisa ravnanja z odpadki. Pod okriljem Gorenja Surovine d. o. o. so bila združena naslednja področja po vrstah dejavnosti: sekundarne surovine (Gorenje Surovina, Slovenija, Eurolumi & Surovina, Kosovo, Kemis, Srbija), nevarni odpadki (Kemis Termoclean, Hrvaška, Kemis, Slovenija, Kemis, BiH, Kemis, Republika Srbska, Kemis, Srbija), komunalni odpadki (Publicus, Slovenija, Ekogor, Slovenija), storitve (Envitech, Srbija, Gorenje Ekologija, Srbija), storitve s področja ekologije v lasti Gorenja (Erico, Slovenija, Econo, Slovenija).

ČASTITLJIV JUBILEJ

Leta 2011 je družba zabeležila 60 let delovanja.

Družba je bila organizirana po poslovnih področjih, v sestavi katerih so bile poslovne oziroma odkupne enote: PP Podravje (7 poslovnih enot in 3 odkupne enote), PP Saško (5 poslovnih enot), PP Posavje (5 poslovnih enot in 1 odkupna enota), PP Primorska (2 poslovni enoti).

75 % celotne prodajne realizacije so dosegli na slovenskem trgu, 25 % pa na trgih Italije in Avstrije. Na nabavnih trgih so 90 % odpadnih materialov pridobili na slovenskem trgu, 10 % pa so jih uvozili iz Bosne, Hrvaške in Madžarske. Na področju razvoja so leto 2011 zaznamovali nekateri veliki projekti in množica novih poslovnih priložnosti, tako v Sloveniji kot na trgih Jugovzhodne Evrope.

Vse najboljše!

Ko sem se leta 1978 zaposlila v Surovini, nisem vedela, da si bom svoj kruh služila tukaj vse do moje upokojitve, ki je tik pred vrati. Kaj hitro sem spoznala, da sem prišla v eno najboljših mariborskih podjetij. Ne le zato, ker je Surovina dobro poslovala, ampak zaradi spoštljivega odnosa, ki ga je gojila do slehernega zaposlenega: čutili smo, da smo nepogrešljiv del odlične, tesno povezane ekipe, ki si je skupaj utirala svojo bogato pot v jugoslovanskem prostoru. In najboljša tudi zato, ker si bil spoštovan, če si bil del nje!

K temu je nekaj zagotovo pripomogel sistem, ki je vladal takrat, a tudi prizadevanje vsakega posameznika za dobrobit podjetja. Če bo šlo dobro podjetju, bo šlo dobro tudi nam. Tako smo razmišljali takrat, ko se nismo bali za službo, saj je veljalo: če si priden, se ti za službo ni treba bati. Veliko je pomenila tudi zvestoba podjetju – vrlina, na katero smo bili ponosni.

Nikjer se nenehno ne cedita med in mleko, so tudi težavni časi, ki se jim tudi v Surovini nismo mogli izogniti. Vendar pa smo iz težkih obdobij vselej prišli še močnejši, trdnjši.

Surovina je bila tudi del naše "revolucije" in je previharila vse spremembe, ki smo jih doživljali Slovenci tako na političnem kot tudi na gospodarskem področju. Boj za preživetje je postal del vsakdana in ta boj, ki se iz dneva v dan še stopnjuje, bijemo vsi skupaj: zaposleni in vodstvo. Do kod bo segel, bo pokazala prihodnost. Prepričana sem, da nam bo uspelo, če le ne bomo pozabili na to, da za dobrimi časi pač pridejo slabši, a jih s trdim delom, povezanostjo, včasih tudi odrekanjem in pripadnostjo, ko še močnejše strnemo svoje vrste, lahko prebrodimo in obrnemo nazaj v boljše čase.

Upam, da se tega zavedajo tudi naši sedanji in bodoči lastniki. Da so tudi oni spoznali, da je samo zadovoljen delavec dober delavec. Da so se v boju za obstoj naučili tudi tega, sprejeli realnost, kakršna je, ter začrtali pot, po kateri bomo tudi v bodoče hodili skupaj. Na tej poti želim predvsem vodilnim dovolj drznosti in obenem preudarnosti pri njihovem težkem delu. Da se bodo lahko vrstile nove obletnice – višje in višje!

Vse najboljše, Surovina – tebi in vsem zaposlenim!

Zdenka Hergan,
kadrovnica

GORENJE SUROVINA DANES

2011 – 2016

V poslovnem letu 2011 se je podjetje Gorenje Surovina soočalo z izredno zahtevnimi okoliščinami poslovanja, ki so jim botrovala evropska dolžniška kriza, negativni učinki valutnih gibanj, nepredvidljivo gibanje cen surovin in plačilna nedisciplina. Kljub temu je našemu podjetju uspelo približno ohraniti količinske ravni poslovanja iz leta 2010 in jih na določenih segmentih tudi preseči.

PORAST STORITEV

Protiutež neugodnim razmeram na trgu in znižanju obsega prihodkov od prodaje materiala so povečani prihodki od prodaje storitev.

Med pomembnejšimi dogodki, ki so zaznamovali to leto in vplivali na uspešnost poslovanja, so bili tudi začetek dela v novem informacijskem sistemu, na novo opredeljeni poslovni procesi, uspešno izvedena kontrolna presoja ISO po temeljiti prenovi, izgradnja plačilnega sistema ter veliko aktivnosti na področju nabave in prodaje v vseh segmentih poslovanja. V letu 2012 je podjetje zabeležilo znižanje obsega prihodkov, na kar so vplivali različni dejavniki, predvsem padec cen surovin in zaostrene razmere v gospodarstvu. Kljub padcu prihodkov od prodaje materiala so se prihodki od prodaje storitev v primerjavi s prejšnjim letom povečali.

Podjetje je izvedlo nekaj investicij, največ jih je bilo namenjenih izgradnji sortirnice za embalažo, povečal pa se je tudi obseg t. i. okoljskih investicij na večini lokacij v Sloveniji.

NESREČNA TRINAJSTICA

Leta 2013 je velik požar popolnoma uničil enoto za predelavo odpadne elektronske in električne opreme (OEEO).

Izvedene so bile tudi investicije v novi center za razgradnjo OEEO na Lahovi, v Mariboru. Med pomembnejšimi poslovnimi dogodki je treba omeniti redefiniranje področja ravnanja z odpadno embalažo in pridobitev okoljevarstvenih dovoljenj. V tujini je potekalo posebno aktivno delovanje na področju Srbije, kjer je Kemis Valjevo kupil družbo Jela, istočasno pa prevzel družbo CSS, ki se je ukvarjala s čiščenjem suhega ledu. V Fiatu, v Kragujevcu, je Gorenje Surovina z družbo Kemis Valjevo pridobila delo na področju celovitega ravnanja z vsemi vrstami odpadkov. V letu 2013 je družba Gorenje Ekologija v Srbiji pridobila 100 % lastniški delež, z dokapitalizacijo pa je bil družbi omogočen nakup

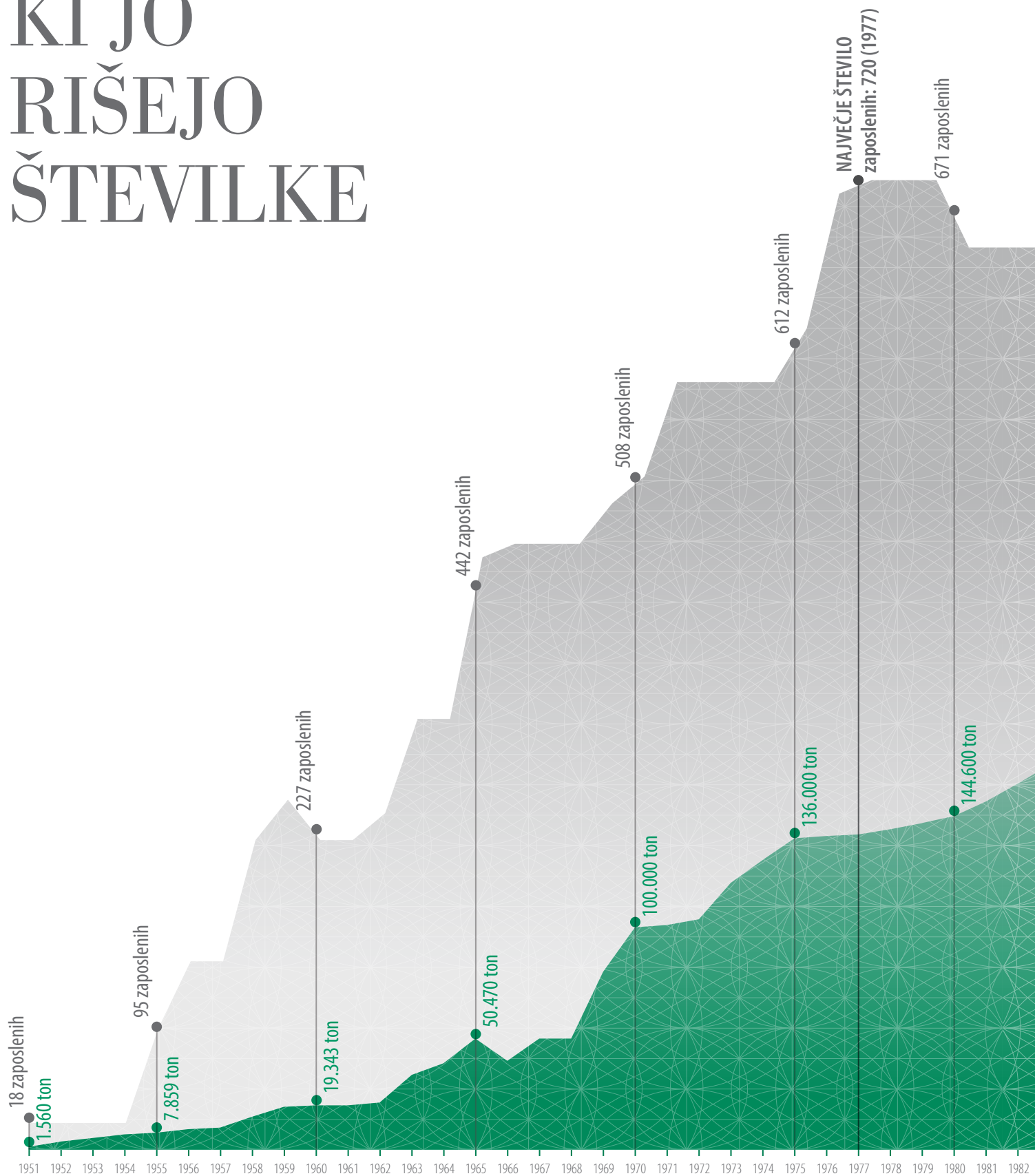

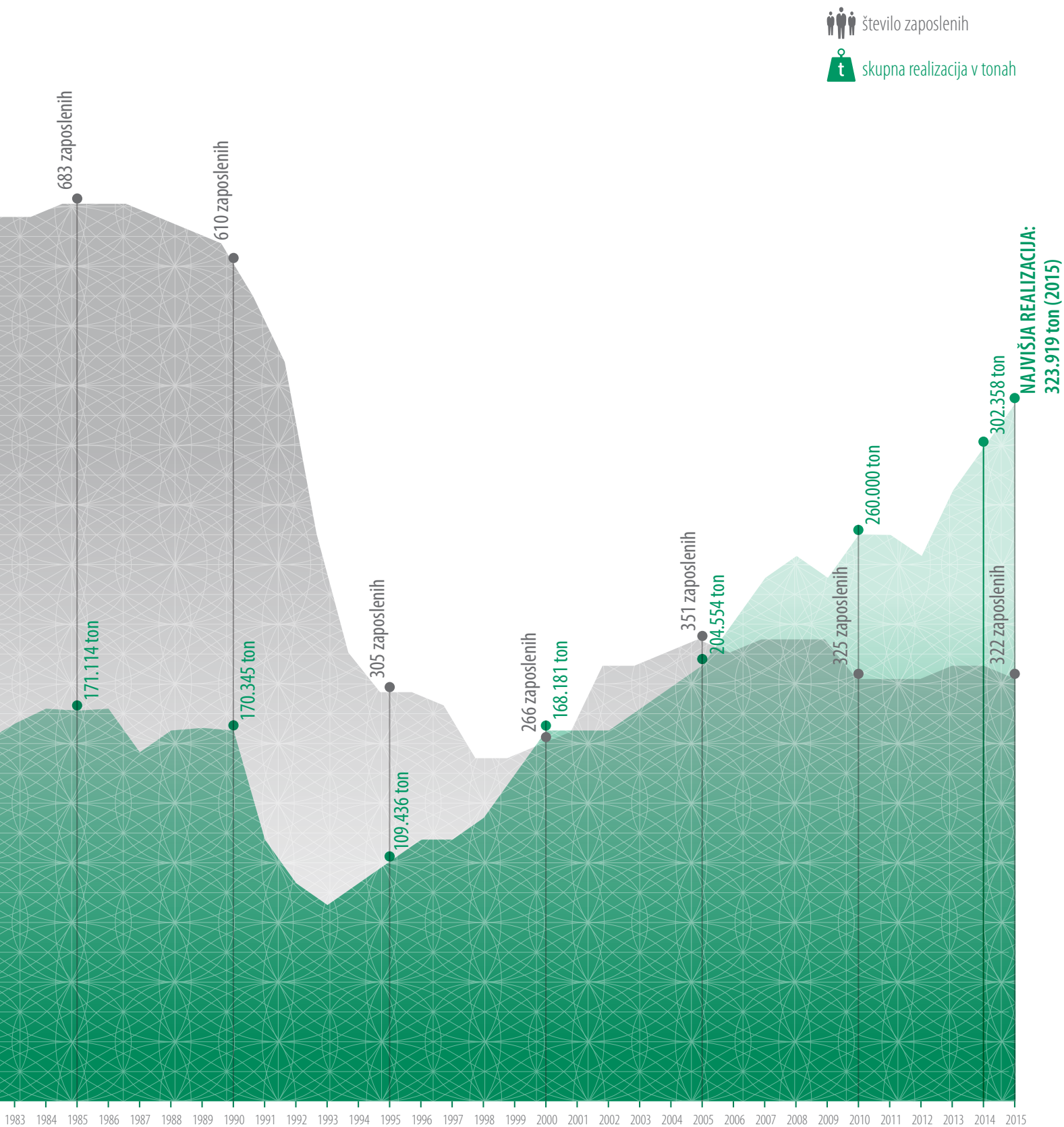
zemljišča v Stari Pazovi, ki služi nadaljnjemu razvoju aktivnosti v Srbiji.

Vendar se je Gorenje Surovina v tem letu spopadala s kar nekaj težavami. Ob že prej omenjenih dejavnikih je največjo škodo povzročil požar v juliju, ki je na lokaciji Tezno v celoti uničil enoto za predelavo OEEO, vključno z vso opremo. Kljub temu, da je podjetje v zelo kratkem času pričelo s sanacijo nastalih razmer, so se posledice požara kazale v obratovalnem zastoju. Pravnomočno gradbeno dovoljenje za gradnjo nadomestnega objekta je bilo pridobljeno šele na začetku leta 2015, zato so se leta 2014 na programu TGO soočali s težkimi razmerami. Kljub temu sta oba programa - tako TGO kot Nekovine - v letu 2014 dosegla veliko rast, s čimer so se utrdile nabavne in prodajne pozicije podjetja na trgu.

Sledilo je kar nekaj investicij. Med njimi velja izpostaviti obnovo strojnega parka in tehnične opreme, nakup zemljišča in nadomestne opreme pri sanaciji požara, zaključek sanacije enote v Ljubljani ter nadaljevanje večjega obsega t. i. okoljskih investicij na večini lokacij v Sloveniji. Povečal se je tržni delež lastne embalažne družbe.

SLIKA, KI JO RIŠEJO ŠTEVILKE

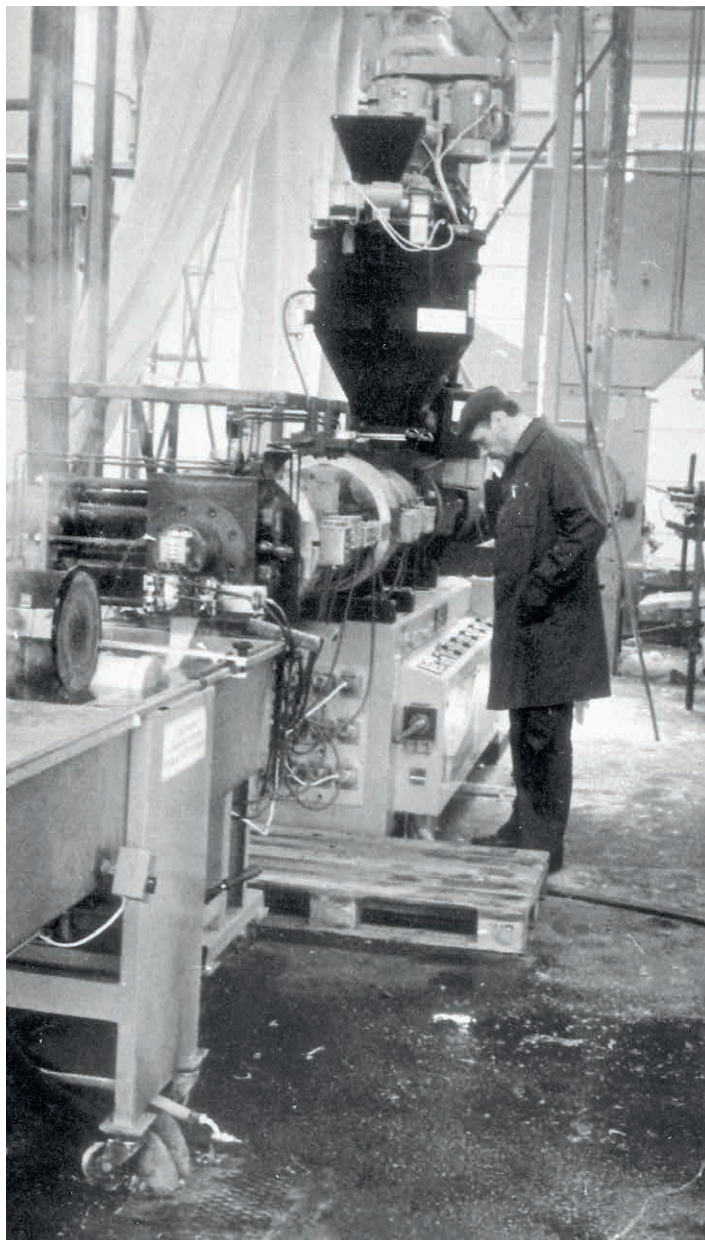
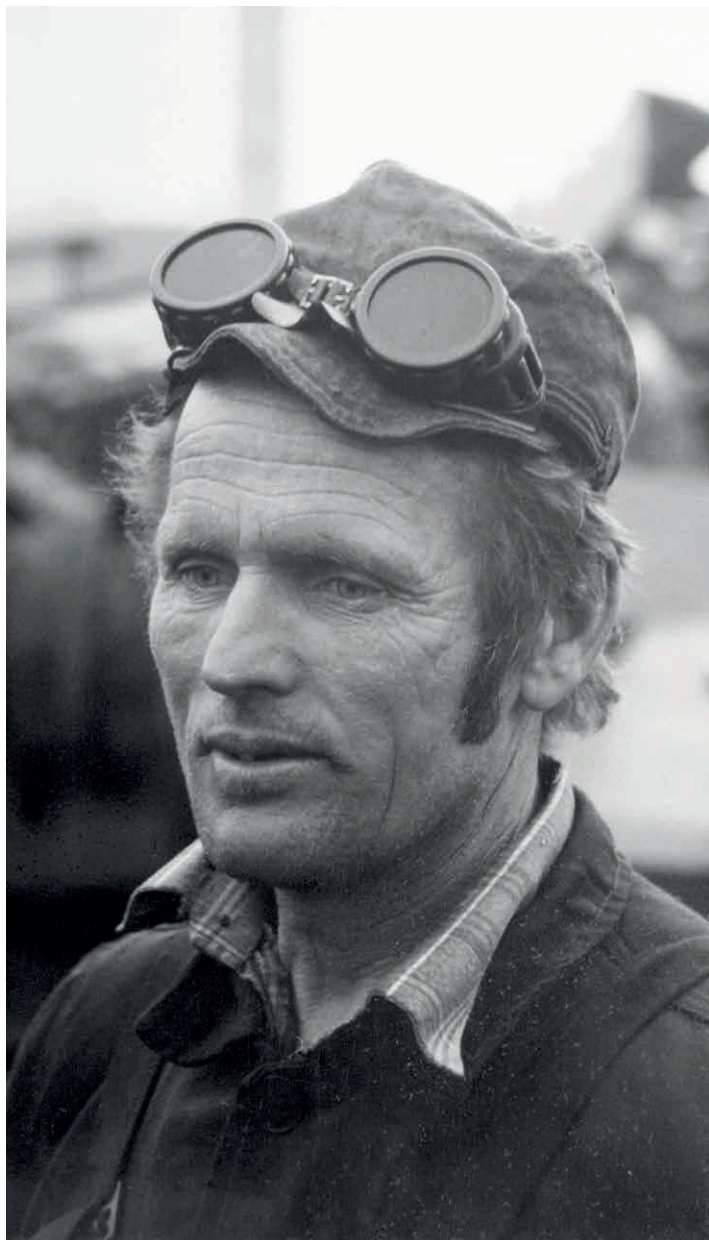

ČRNO-BELI ČASI

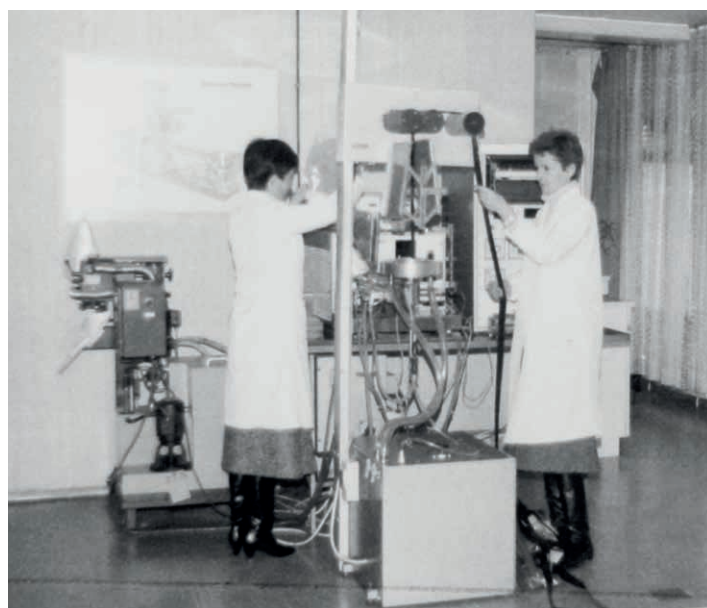
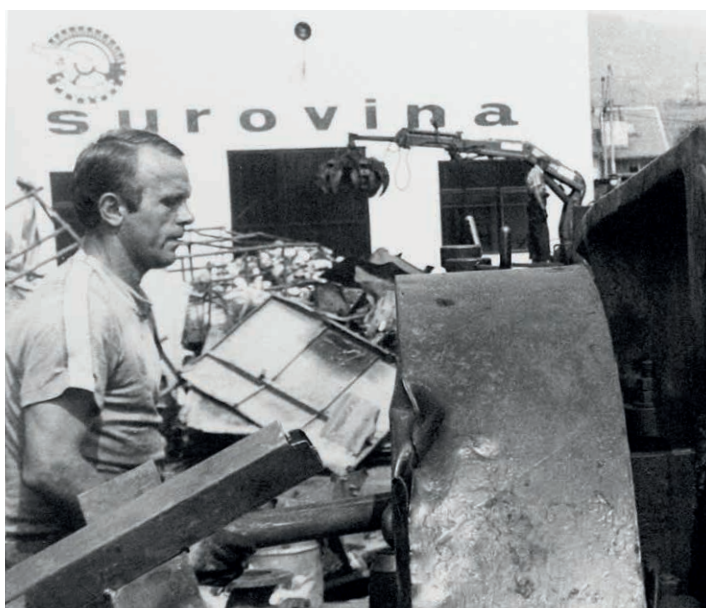
Lepo število strani v Surovininem albumu zavzemajo črno-bele fotografije. Nostalgичen spomina na čase, ki jih niso krojili pametni telefoni, elektronska pošta in družabna omrežja!

[illegible]

SUROVININ ROJSTNI LIST

Zapis iz Registra za registracijo državnih gospodarskih podjetij dokazuje, da registracija državnega podjetja v tistih časih ni bila preprosta. Zato je imela Surovina pri svojem rojstvu več botrov. Ni zadostoval le predlog za ustanovitev, ki ga je podpisal in utemeljevalno podkrepil predsednik sveta za lokalno industrijo pri Mestnem ljudskem odboru Maribor, Drago Dolenc. Potreben je bil tudi odbor, ki se je imenoval Poverjeništvo za trgovino in preskrbo. Tudi ta organ je moral sodelovati pri registraciji Surovine. Oba skupaj sta predstavljala t. i. operativno upravnega voditelja. Verjetno se je prav iz tega razloga prvi direktor Surovine, Franc Kopic, imenoval v. d. ravnatelj Surovine.

Zanimiva je tudi razlika med prvotnim predlogom in dejanskim vpisom v registraciji poslovnega predmeta. V predlogu piše, da je predmet poslovanja zbiranje vseh vrst odpadkov na teritoriju Mestnega ljudskega odbora Maribor, izvrševanje plana zbiranja odpadkov Mestnega ljudskega odbora Maribor za razliko od republiškega podjetja Odpad ter prodaja raznih, še uporabnih delov. Zadnje štiri besede pa so v registru nadomestili z besedilom, precej ugodnejšim za podjetje: za prodajo vseh vrst odpadkov. Na to dejstvo lahko upravičeno gledamo kot na prvo možnost komercializacije in s tem vzpona Surovine. Od tam naprej so namreč spretni voditelji Surovine lažje izkoristili kasnejše možnosti za cilje širitve podjetja v vseh pogledih.

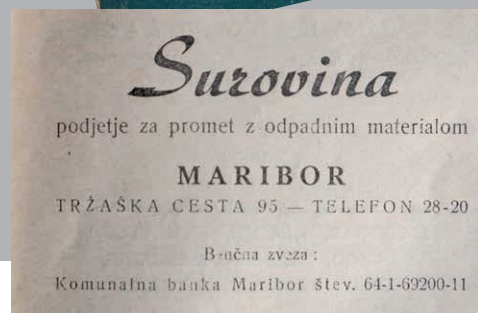
ZGOVORNA OGLASNA SPOROČILA

Že od vsega začetka so se v Surovini zavedali, kako pomembno je, da se podjetje v javnosti pokaže v svoji najboljši luči. Že v prvih letih obstoja podjetja so tako nastala oglasna sporočila, ki jih je

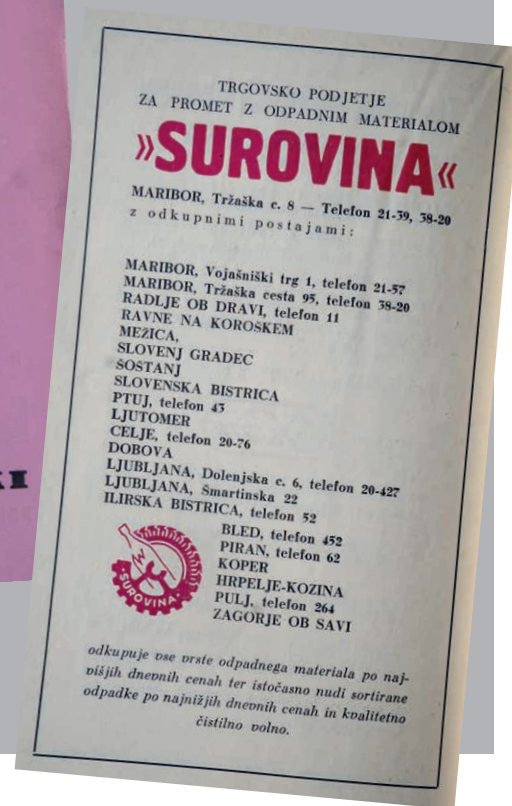
še danes veselje pogledati, obenem pa povedo, na kaj je podjetje stavilo takrat.

Katalog, izdan ob 14. Mariborskem tednu leta 1957. V njem se je Surovina predstavila z barvnim oglasom na strani 90.

Eden prvih ekonomsko-propagandnih oglasov Surovine je bil objavljen v Katalogu Mariborskega tedna leta 1952, na strani 37.

Če želimo pokukati v Surovinin vsakdan in izvedeti, kako jo čutijo, vidijo in doživljajo njeni zaposleni, je najbolje, da prelistamo njeno glasilo. To že desetletja meri utrip podjetja in bralcem iz vseh Surovininih enot vsak mesec ponudi kopico aktualnih informacij, zanimivega branja in priskrbi življenjskih utrinkov.

Glasilo

CASOPIS DELOVNE SKUPNOSTI SUROVINA MARIBOR

LETO VIII.

MARIBOR, JULIJ 1976

ŠTEV. 1

Proslavili srebrni jubilej podjetja

11. junija letos smo v Mariboru v dvorani C praznovali petindvajseto obletnico obstoja naše ga podjetja in četrstoletnico delavskega samoupravljanja.

Slovesnost se je pričela z nastopom mladinskega pevskega zbora Maribor pod vodstvom profesorja Branka Rajšterja. Za njim je povzel pozdravno besedo Jakob Knez, predsednik delavskega sveta podjetja. Nato je sledila svečana seja delavskega sveta podjetja, kjer so potrdili pravilnik o podeljevanju odlikovanj, priznanj in pohval ter potrdili predlog o pohvalah, priznanjih in plaketah zaslužnim delavcem.

Za tem so navzoči prisluhnili slavnostnem govoru Vinka Plev-

organizacij in skupščine občine Maribor je svečanost pozdravil Emil Tomažič, predsednik občinskega sindikalnega sveta.

V svojem govoru je med drugim opozoril na nekatere najvažnejše družbeno-politične in gospodarske naloge ter na prizadevanje po čim boljšem uresničevanju zakona o združenem delu. Razen tega je našemu delovnemu kolektivu ob srebrnem jubileju čestital poudarjajoč, da so naši doseženi uspehi ogromni in da imamo sorazmerno dobro razvito delavsko samoupravljanje.

V imenu dobitnikov priznanj se je zahvalil najstarejši član kolektiva, Slavko Deberšek, direktor TOZD Radlje ob Dravi. Za njim

je povzel besedo še Stevan Pasterko, direktor TOZD »Otpad« Subotica.

Nastopile so dijakinje in dijaki Ekonomske srednje šole Maribor. Izvajali so narodne in nekatere moderne plese z moderno gimnastiko. Svoj štiridesetminutni program so popestrili s posameznimi recitacijami.

Dopoldansko slovesnost so sklenili z nastopom narodnozabavnega ansambla Toneta Kmetca iz Ptuja. Kulturni program je povezoval član slovenskega narodnega gledališča Maribor Marjan Bačko.

Potem pa so člani našega delovnega kolektiva ob pogrnjenih

Jakob Knez, predsednik delavskega sveta je otvoril svečanost.

nika, glavnega direktorja podjetja, ki je orisal razvojno pot poslovanja in samoupravljanja organizacije združenega dela »Surovine« Maribor v času od 1951 do 1976 leta.

V imenu družbenopolitičnih

22. JULIJ
DAN VSTAJE
SLOVENSKEGA NARODA

minih Hotel Orla ob nevezanem razgovoru, obujali spomine na petindvajseto obletnico obstoja podjetja, drugi pa so se zavrteli. Med enimi in drugimi so bili tudi taki, ki so vztrajali do zgodnjih jutranjih ur naslednjega dne.

discipliniranosti, ki so po svoji družbeni naravi kajpada drugačni od »reda« v nesamoupravni družbi. Zato, ker je njihov nosilec delavski razred, je delovni človek toliko močnejši. Praksa potrjuje, da je tam, kjer je samoupravljanje globlje preželo družbene odnose, vsekakor manj nedela, neodgovornosti, malomarnosti, nediscipline. In narobe: discipline in odgovornosti ni tam, kjer je samoupravljanje nerazvito, formalizirano ali še močno pritisnjeno zaradi odporov protisamoupravnih sil.

V boju za samoupravo in delovno disciplino kot bistveno družbeno potrebo in potrebo delovnega človeka, lahko imajo veliko vlogo organi delavske kontrole. Toda ti organi še vedno tavaajo v »iskanju« vsebine svojega dela, ponujajo pa jo jim v mnogih okoliščinah v obliki nediscipline in neodgovornosti ne tako majhnega števila posameznikov. To pa je še kako vsebina dela organov delavske in samoupravne kontrole, kajti boj proti neodgovornosti v vseh njenih oblikah je sestavni del boja za samoupravljanje danes.

Samoupravljanje ni nikoli bilo in ne sme nikoli biti izvor za nedelavce, nezalce, posebnice, ki se vlečejo za vodilne stolčke, za malomarneže, z eno besedo za vse tiste, ki imajo neodgovoren in nediscipliniran odnos do delovnih in družbenih obveznosti. Samoupravljanje se opira na odgovornega in discipliniranega delovnega človeka in občana, ki se zaveda, da z odločitvami, ki jih oblikuje, prevzema tudi obveznosti, ne samo pravice.

(Iz Komunista)

O naših jubilaritih

Prve dni meseca, decembra, točnejše 6/12-1974, so se v upravnih prostorih skupnih služb v Mariboru srečali delavci iz skoraj vseh delov podjetja ob svojem jubileju dela v podjetju. Srečali so se delavci in

Prav je, da vam letošnje jubilate bližje predstavim, 10 let dela v podjetju so praznovali:

Jagica CESAR, roj. 11/3-1945, zaposlen v podjetju od 16/9-1964 dalje v TOZD »REGENERACIJA«, pretežno na delovnem mestu trgalka, v zadnjem času pa tudi na delovnem mestu priprave vložka.

Martin GAJSEK, roj. 8/10-1938, zaposlen u podjetju od 25/11-1964 dalje v TOZD »CELJE« na delovnem mestu plamenskega rezača v poslovni enoti Celje.

Alojz IVANČIČ, roj. 18/11-1932, zaposlen v podjetju od 15/9-1964 v samoupravni skupnosti skupnih služb podjetja na odgovornem in zahtevnem delovnem mestu glavnega knjigovodje.

Helena KAC, roj. 5/8-1920, zaposlena u podjetju od 3/2-1964 dalje v TOZD »REGENERACIJA«, prvotno na delovnem mestu priprave vložka, v zadnjih letih pa pri naporu in odgovornem delu kurjača

lokomobile v pralnici. Potrebno je tudi povedati, da je imenovana prostovoljna dajalka krvi že več let.

Franc KLOBASA, roj. 26/11-1939, zaposlen u podjetju od 13/7-1964 dalje v TOZD »MARIBOR«, poslovna enota Centralno skladišče, sedaj na delovnem mestu vratarja — čuvaja, začel pa je kot fizični delavec.

Janez KORPAR, roj. 30/4-1924, zaposlen u podjetju od 27/11-1964 v TOZD »MARIBOR«, poslovna enota Centralno skladišče. Sedaj je na delovnem mestu vratarja — čuvaja, pred tem pa je opravljal dela na stiskalnici za pločevino in na električnih škarijah, za kar je pri podjetju pridobil tudi kvalifikacijo.

Adi MARAZ, roj. 22/10-1932, zaposlen u podjetju od 1/5-1964 dalje v TOZD »LJUBLJANA« in sicer v poslovni enoti Ljubljana na delovnem mestu vodja avtoparka in pomočnika poslovođje, v zadnjem času pa v.d. poslovođje poslovne enote Ljubljana I.

delavke, njih 21 po številu, ki že 10 let delajo v vrstah našega kolektiva. Njim pa se je priključil tudi tov. Edvard HOTKO, ki je 1. julija letos praznoval že 20-letnico dela v našem podjetju. Tako sta se srečala dva poslovođja naših poslovnih enot, ki praznujeta svoje jubileje skupno s poslovnima enotama, katero vodita, kar pomeni, da so bile ustnovljene istočasno, kot sta dva nastopila svojo delovno pot v našem podjetju. Tako tov. Edvard HOTKO skupno s poslovno enoto Ljubljana praznuje 20 let dela in poslovanja in iz skrajnega zahodnega dela Slovenije tov. Bogdan POVODNIK, ki skupno s poslovno enoto Nova Gorica praznuje 10-letnico uspešnega dela in poslovanja na področju severne Primorske.

7

O 42 – URNEM TEDNIKU

Eden os bistvenih materialnih in kulturnih pogojev življenja in dela delovnih ljudi je vsekakor tudi trajanje družbeno potrebnega delovnega časa. Z njegovim skrajšanjem se dosega splošni standard delovnega človeka in dobiva večje možnosti za popolnejšo rekreacijo in svoje fizične in umske delovne sposobnosti, za strokovno in kulturno dviganje, za intenzivnejšo družbeno – politično dejavnost in drugo, skratka za vsestransko obogatitev svoje osebnosti. Uporabljajoč izkušnje najrazvitejših držav zahoda v pogledu 42 – urnega delovnika in stalno ocenjujoč objektivne možnosti naše socialistične družbe prehoda na skrajšani delovni čas, ne smemo zanemariti ene izmed bistvenih nalog, to je brezpogojno zagotovitev najmanj sedanjega obsega količinske in finančne realizacije, povečanja produktivnosti dela in doseganja realnih OD.

Glasilo Surovine, maj 1970, številka 1

Mama je bila več v službi kot doma

Znani Mariborčan, humorist Vinko Šimek, je bil v mladih letih – zahvaljujoč mamini službi – veliko sam. Namreč njegova mama je bila šefica Surovine odkupne postaje za zbiranje odpadnega papirja na Vojašniškem trgu v Mariboru. Služba ni bila lahka, saj je kot ženska, mati in gospodinja vodila delo težakov, odgovarjala za izpolnitev plana ...

Sin Vinko, tedaj petnajstletnik, se tako spominja tistih časov: »Ja, mama je bila takrat več v službi kot doma. Toda, da ne boste mislili, da sem bil kot mulec tedaj prost! Mama je namreč mene in vse moje prijatelje zadolžila, da smo hodili od stanovanja do stanovanja, nabirali stari papir in ji ga prinašali v službo. In to kar po njenem terenskem in terminskem planu! Te torture sem se rešil tako, da sem še kot nepolnoleten pričel honorarno delati pri reviji 7 DNI. No, čisto rešen vendarle nisem bil – tudi tam sem moral moledovati za odpadni papir.«

Ob 29. novembru — dnevu republike

**ISKRENO ČESTITAJO VSEM ČLANOM NAŠEGA KOLEKTIVA,
UPOKOJENCEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM**

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE,
DELAJSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE,
DELAJSKI SVET TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA,
GLAVNI DIREKTOR DELOVNE ORGANIZACIJE,
DIREKTORJI TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA,
UREDNIŠKI ODBOR

HIDRAVLIČNA STISKALNICA »ROBOT 1500«

Pred nekaj dnevi je končno prispela težko pričakovana hidravlična stiskalnica za baliranje pločevine in ostružkov. Stiskalnica je bila dobavljena iz Zahodne Nemčije. Podjetje je stiskalnico nabavilo za potrebe vsega podjetja z namenom, da bi z veliko zmogljivostjo te stiskalnice odstranili pločevino, ki je vsled premajhnih kapacitet dosedanjih hidravličnih stiskalnic, na katerih OP že nakopičila. Omenjena stiskalnica bo potujoča in bomo z njeno zmogljivostjo dosegli dvojni rezultat. Spravili bomo v promet pločevino, ki je sedaj ležala nakopičena in nam vezala obratna sredstva v obliki ogromnih zalog, ter na odkupnih postajah bomo nakopičene količine pločevine odstranili in s tem dosegli tudi lepši videz OP. Gledano samo iz teh dveh vidikov vidimo, da je bila nabava takšne stiskalnice nujna in upravičena. Stiskalnica služi za stiskanje odpadnih pločevin, posameznih delov avtokaroserij in večjih ostružkov vseh vrst kovin.

Glasilo Surovine, oktober 1973, številka 6

NAŠA DEJAVNOST NI TRGOVINA

Že več let se razpravlja o tem, ali je naša dejavnost trgovina ali po svoji specifičnosti spada v industrijsko dejavnost. Ker so bila to različna mnenja, je izvršilni odbor našega poslovnega združenja imenoval posebno grupo, katera naj analizira problematiko naše dejavnosti z ozirom na pripravo materiala za industrijo. Naša dejavnost je za jugoslovansko gospodarstvo posebnega pomena, ker zbira, pripravlja in oskrbuje industrijo s sekundarnimi surovinami, katerih predelava je znatno cenejša od primarnih surovin. Prav radi takšnega pomena in posebnih pogojev se naša dejavnost ne more šteti v redno trgovino, katere praktično dobi blago že pripravljeno za prodajo. Zato je imenovana grupa na osnovi analize pripravila predlog, da se naša dejavnost izloča iz trgovine in se vključi po nomenklaturi v ostalo industrijo.

Glasilo Surovine,
avgust 1973, številka 5

Glasilo

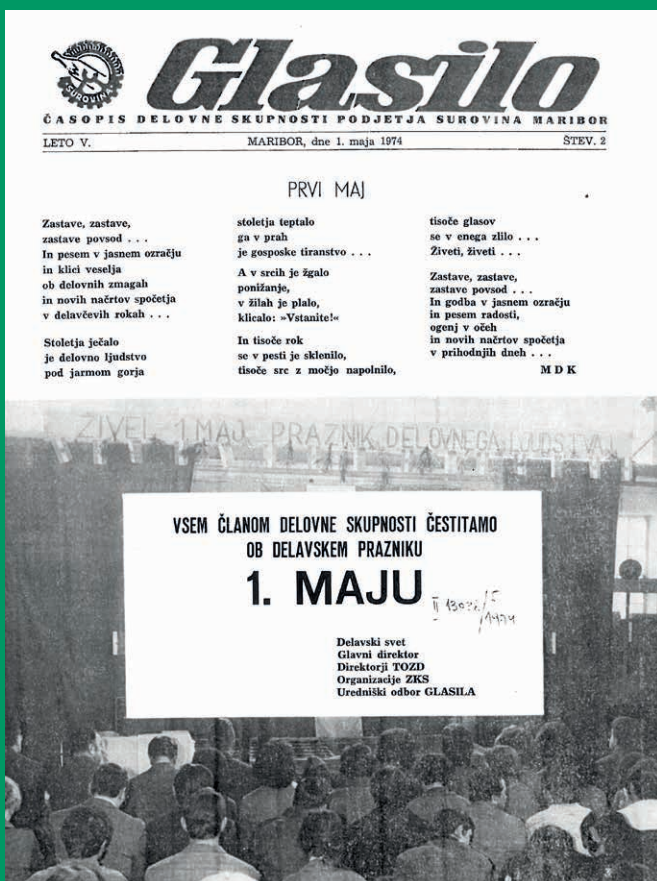
LETO VIII MARIBOR, julij 1975 ŠTEV. 1

Ob dnevu vstaje Slovenije

[illegible][illegible]

Dan vstaje je tudi primeru priljubljenost, da se spomnimo onih ljudi, ki so na kakršni koli način podpirali partizane. Partizani so bili fanatični uporniki, ki so se nekje visoko v gorah Jugoslavije borili pod imenom pravilno

POŽAR, KAKRŠNEGA ŠE NI BILO

Skladišče je bilo v kletnih, kakor pritlični etaži do stropa napolnjeno z bombažem. Kako je prišlo do požara še do danes ni znano. Komisija tajništva za notranje zadeve, ki je prispela na kraj požara takoj in tudi naslednji dan, s svojim delom ni uspela najti pravega vzroka. Tako so zapustili pogorišče z domnevo, da bi lahko požar nastal od samovžiga. Material se je vnel dne 4.1.1975 v popoldanskem času. Takrat so bili skladiščni prostori zaklenjeni, tako ni bilo tam nobenega našega delavca. Požar je odkrila neka mimoidoča ženska. Gasilci so gasili pozno v noč.

Glasilo Surovine, februar 1975, številka 1

ZA STROKOVNO IN KULTURNO RAST NAŠIH DELAVCEV

Sprejeli smo samoupravni sporazum o izobraževanju in štipendiranju. S tem hočemo zagotoviti povečanje produktivnosti dela, izboljšanje strokovnosti, metod dela, zmanjšati fluktuacijo in širjenje splošne kulture, družbeno ekonomske in samoupravljalne rasti naših članov delovne skupnosti. Zaradi tega je v sporazumu poudarjeno v eni izmed določb, da odgovorna strokovna služba pri skupnih službah podjetja organizira in razvija možne oblike izobraževanja in vzgoje: predavanja, seminarje, tečaje, redno in izredno šolanje za poklice, ki so delovni skupnosti potrebni, štipendiranje, strokovne ekskurzije in drugo.

Glasilo Surovine, september 1976, številka 2

MOŽNOST LETOVANJA IN REKREACIJE DELAVCEV V TOZD MARIBOR

V TOZD Maribor imamo za potrebe letovanja naših delavcev na razpolago pet prikolic in tri stanovanja. Štiri prikolice so nameščene v avtokampu Valkanela v Fontani pri Vrsarju, ene prikolica pa v Ptujskih toplicah. Prikolice in stanovanja ob morju so namenjena za oddih delavcev, prikolico v Ptujskih toplicah pa delavci uporabljajo v preventivne zdravstvene namene. Naši delavci se rekreativno ukvarjajo z naslednjimi športnimi panogami: kegljanje, streljanje, pikado, smučanje, namizni tenis, plavanje, planinarjenje in šah. V hotelu Habakuk imamo skupno v najem enkrat tedensko dve stezi na avtomatskem kegljišču. Z nakupom kart v Ptujskih toplicah in v Pristanu v Mariboru smo omogočili vsem delavcem rekreativno plavanje.

Glasilo Surovine, marec 1984, številka 1

MEDNARODNO PRIZNANJE ZA TEHNOLOGIJO

Dne 12. novembra 1984 je bila delovni organizaciji SUROVINA Maribor podeljeno veliko mednarodno priznanje za tehnologijo. V posebnem almanahu, ki ga je izdal organizator, v katerem je delovno organizacijo SUROVINA Maribor navedeno, da se ji podeljuje to priznanje za njen prispevek v uvajanju sodobne tehnologije pri proizvodnji sekundarnih surovin in proizvodov iz termoplastov in tekstila, kakor tudi v pripravi jekel za železarne ter z zbiranjem odpadkov prispeva k izboljšanju ekoloških razmer človekovega okolja.

Glasilo Surovine, januar 1985, številka 1

100 SUROVINCEV NA TRIGLAVU

35. obletnico Surovine bomo počastili tudi planinci naše delovne organizacije. Počastili jo bomo s pohodom na Triglav – goro naših gora. Pohod bo od sobote 23. avgusta do vključno torka, 26. avgusta 1986. Čeprav nas verjetno ne bo 100 Surovincev, vabimo na izlet vse ljubitelje narave in gora in njihove družinske člane. Postanite tudi vi »končno ta pravi Slovenec« in se povzpnete na našo najvišjo goro.

Glasilo Surovine, julij 1986, številka 5

NAMESTO DENARJA V BLAGAJNI EKSPLOZIV

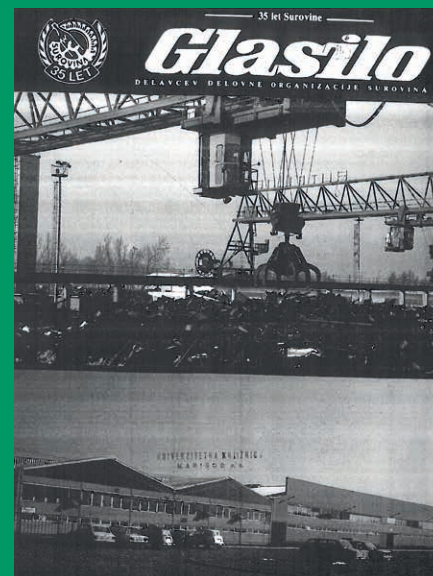
18. januarja so na poslovno enoto Ljubljana 1 pripeljali staro blagajno, verjetno avstrijsko, visoko dva metra in široko 1 x 0,6 metra. Ker je dobavitelj zagotavljal, da je blagajna prazna in ker so se ključki že davno izgubili, so naši delavci pričeli z razrezom. Prišlo je do silovite eksplozije. Deli težke železne blagajne so leteli tudi do 20 metrov daleč, kos blagajne je prekinil električno napeljavo, ki je speljana šest metrov od tal. Delavca je vrglo daleč stran vendar je bil lažje poškodovan. Leteči deli so prav tako poškodovali še enega delavca in nekega občana, ki je bil tedaj slučajno na dvorišči poslovne enote. Delavci naše poslovne enote so imeli v tem primeru zelo veliko sreče, saj bi se lahko glede na jakost eksplozije vse skupaj končalo zelo tragično. Naj bo ta prispevek v opozorilo vsem, ki pridejo v stik z elementi razreza. Torej še enkrat pozor! Preden se lotite dela se zmeraj prepričajte, kaj je v embalaži, da ne boste presenečeni, če boste našli »mačka v žaklju.«

Glasilo Surovine, marec 1989, številka 2

LANI NA 274., LETOS ŽE NA 126. MESTU

Gospodarski vestnik je tudi letos objavil lestvico največjih, torej najuspešnejših delovnih organizacij v Sloveniji. Na njej se je naše podjetje uvrstilo za 148 mest bližje vrhu lestvice, torej za več deset mest višje, kar je uspelo le redkim delovnim organizacijam v naši republiki. Ob tem naj spomnimo še na našo uvrstitev na 137. mesto med 200 najuspešnejšimi izvozniki v lanskem letu in ne nazadnje na lestvico, ki jo je prav tako objavil Gospodarski vestnik, in kjer je merilo ustvarjen dohodek na delavca v lanskem letu, kjer smo v Sloveniji, verjeli ali ne, že na 27. mestu, kar vse potrjuje našo uspešnost v lanskem letu.

Glasilo Surovine, oktober 1989, številka 6-7

97 DIREKTORJEV BLOG

► Spoštovane sodelavke in sodelavci

Družba Gorenje Surovina je v letu 2014 dosegla 68.400 mio EUR prihodkov, kar je 1% manj kot v enakem obdobju v letu 2013 (69.054 mio EUR). Čisti dobiček družbe je znašal 2.438 mio EUR, kar znaša 96% več, kot je bil leta 2013 (1.473 mio EUR). Minimalno znižanje obsega prihodkov je posledica različnih dejavnikov, med njimi predvsem padca cen surovin in nadaljnjih zaostrenih razmer v gospodarstvu (zmanjšanje obsega aktivnosti, pomanjkanje likvidnostnih sredstev, slaba plačilna disciplina,...).

Pri poslovanju prihaja tudi do nadaljnjih strukturnih sprememb med programi, saj narašča obseg poslovanja nekovinskih programov (TGO, Nekovine, storitve za embalažne družbe, OEEO). Stroški delovne sile so se povečali za 2%, celdne investicije pa so v letu 2014 znašale 2.473 mio EUR. Med njimi izpostavim obnovo strojne parka in tehnične preme, nakup zemljišča in nadomestne opreme pri sanaciji požara, zaključek sanacije enote v Ljubljani, nadaljevali pa smo tudi z večjim obsegom t.i. okoljskih investicij na večini lokacij v Sloveniji. Veliko delo je bilo opravljeno tudi na področju predelave okoljskega odpadka, saj smo v letu 2014 pridobili nadaljnjih 23 okoljskih odpadkov.

V letu 2014 je na naše rezultate imelo vpliv kar nekaj enkratnih dejavnikov, med njimi najbolj obratovna izostaja, s katerimi se soočamo po požaru v juliju 2013 na naši največji lokaciji Terzo, ki je v celoti uničil

našo enoto za predelavo OEEO, vključno z vso opremo ter povzročil še drugo škodo na lokaciji. Kljub takojšnjemu pristopu k sanaciji nastalih razmer nam je pravno-močno gradbeno dovoljenje za gradnjo nadomestnega objekta uspešno pridobili šele v začetku leta 2015, zato smo se v letu 2014 na programu TGO soočili s težkimi razmerami zaradi mokrih materialov. Kljub temu sta oba programa tako TGO kot Nekovine v letu 2014 dosegla visoko rast, pri čemer smo še bolj utrdili naše nabavne in prodajne pozicije na trgu.

Med pomembnejšimi področnimi dogodki je potrebno omeniti velike spremembe na področju ravnanja z odpadno embalažo. Na trgu je prišlo do prerazporeditve tržnih deležev med različnimi embalažnimi družbami. Vstoplo nam je povečati tržni delež lastne embalažne družbe, prav tako pa smo ohranili izvajalske storitve pri vseh pomembnejših shemah, med njimi

predvsem Interesuro, Slopaku, Reciklu in Unirecu. V letu 2014 smo na področju projektov ohranili obstoječe in pridobili dodatne posle, predvsem na področju prevzema, predelave in odstranjevanja odpadnih muljev.

Veliko aktivnosti smo namenjali razvoju, tudi s skupnim delom z Univerzo v Mariboru na projektu sušenja muljev iz čistilnih naprav, kakor tudi pri organizaciji mednarodne poletne šole s posadkom na projektu »What is waste and what to do with it?«.

Na področju družbene odgovornosti smo nadaljevali uspešne regijske akcije oveščanja o pomembnosti ločnega zbiranja OEEO, vključevali pa smo se tudi s sponzorstvom in donatorstvom raznim športnim klubom, humanitarnim organizacijam in kulturnim projektom.

Preko GIZ sheme in Sekcije zbiralec in predelalcev odpadkov smo nadaljevali dialog za pozitivne spremembe zakonodaje na področju zbiranja odpadkov, embalažnega in elektronskega odpadka.

JURIE FIEBER, DIREKTOR

► Zdravo Jasmina,

Ihvala za tvoje pismo. Da se najprej predstavim: star sem 24 let, na Surovini sem dobil priložnost za službo, ko je v Zalcu več delavcev odšlo v zasluženo penzijo. Od takrat se je zgodilo že 1000 zabavnih stvari, ki mi bodo ostale v spominu. Ena od teh pa je res povezana z mojim nastopom v službo in G. Gorencem. Na Surovino sem prišel ob pol šestih zjutraj, ko je on ravno izklopil alarm in nato dvignil skladišna vrata. Ni me pričakoval in se me je tako ustrašil, da je hotel vrata kar nazaj zapreti. Ob tem moram dodati, da sem bil takrat ogromen (tehtal sem prek 140 kg) in bil postarani povabi ...

V svojih prvih šestih mesecih Surovine sem nato shujšal za 50 kg. Z močjo volje, fitnessom in zdravno prehrano. Na koncu sem bil sicer že preveč suh, zdaj pa zaradi obveznosti doma, ker sem cele popoldneve na delovnih, pomenu nepravilno jem in sem že kar nekaj kilogramov dobil nazaj. Vseeno pa mislim, da je boljše, da si malo bolj »konkreten«, kot pa presušen. ...

Če se vrneva na svoje delo na Surovini... delam predvsem na preši, prebram folijo in karton, sicer upravljam tudi viličarja in vskočim kjerkoli je pač potrebno. Res je, da je to moja prva zaposlitev in upam, da bo tudi zadnja. Rad delam tukaj. Vedno se nekaj dogaja, nikoli nam ni dolgčas. Prosim, kaj bi spremenili? So morda kakšne ma-

terije in čas pri delu si moral pač dobro razporediti. A hvala bogu, da dela na zmanjku! Tega sem vesel. Ker če ne bi bilo dela, firma ne bi funkcionirala in tudi denarja ne bi bilo. Tudi delovni čas mi ustreza – od šestih do dveh. Rana una, zlata una, jaz pravim.

Na PE Zalec smo res fajn ekipa. Sodelavci ti postanejo en del družine. In če se v službi z ljudmi ne razumeš, en drugega samo moriš. Vsih jih je boljše kaj prebrati, ker kreganje prinese samo še več kreganja. Sicer pa mi to ni težko, saj sem že po naravi nasmajen in dobre volje. Tudi delovneje in leži so v redu, ker se da z njimi zmeniti, kar je treba. Najbolj ključni je namreč pogovor. Vsek posameznik, ki na primer dela na določenem stroju, najbolje ve kako stroj obratuje, kaj je za zamenjat in kaj za popraviti. In jaz mislim, da je na tebi, da to jasno lažja, ta pa to potem posreduje naprej. Ter da spremenja delovni proces in pomaga delovni pri organizaciji ... on ima recimo sedem različnih stvari čez, ti pa za svoj del lahko sam predvidiš koliko materiala lahko sprejmeš in kaj naj delovno naroči. Zdi se mi pomembno, da ni treba delovni zmeraj sprejmeš kako in kaj stvari stopi. Vsaj jaz delujem na takšen način.

Kaj bi spremenili? So morda kakšne ma-

lenosti, ki komu niso všeč, a te so odvisne od vsakega posameznika. Jaz ne morem govoriti v imenu ostalih, zase pa lahko rečem samo to, da mi nič ne manjka in da sem zelo zadovoljen. V bistvu imam vse, kar potrebujem. Da te kdaj kakšne stvari v danem trenutku zmotijo, se že lahko zgodi. A jih ne bi smel odpraviti, zato se s tem ni vredno obremenjevati. Vsekakor se mi zdi, da je Surovina uspešna zgodba. Če sodimo po regiji, bošinci, plači in podobnem in se primerjamo z drugimi podjetji, smo zelo uspešni. Tudi sicer. Čeprav smo razkrojili po enotah, smo ena firma. In če enim zaškrbi, smo enotni in se uskladiamo.

Tako smo tudi na pikniku letos dobesedno »skupaj potegnili« sodelavci iz Saškega. Zame je bila zmagov v vlečenju vrvi v rvanju sipek, saj so nekateri fantje iz Maribona zelo močni, prvi dleži oz. prvi biki ... in so nas po tekmi zalili s penino. Seveda vse v praviem športnem duhu.

Še bolj ponosen pa sem seveda na družino. Trenutno živim pri punc v Veljavi, sicer pa prihajam iz Zabukovca, pri Pongracu. Na domačiji si urejam hišo in upam, da bo do drugega leta končana. Komaj čakam!

Lezi skupi pozdrav v Maribor!

Matic Guber

01/2016

surovina
Gorenje Surovina d.o.o.

surovina.smo

BILTEN GORENJE SUROVINA, Maribor, 25. februar 2016

BESEDA UREDNICE

► Dragi moji,

leto 2016 je za naše podjetje jubilejno – 65 let. Verjetno lahko na preste preštetemo podjetja v Sloveniji, ki so previharila vsa ta leta. Prepričljivo kronološki zbornik in smo v knjiznici odkrili glasila, ki so jih izdajali med leti 1970-1989. Pregled zgodovine skozi besede ustvarjalcev težko potolažimo z mislijo, da je vsako slabo za nekaj dobro, pa je to morda pomembna priložnost. Priložnost, da poskušamo nove poti, nove izzive in resnično odstranimo vse slabo. Delujemo kolektivno, ne prepričamo se in iščimo rešitve vsak pri sebi. Štiri generacije raziskovalcev harvardске univerze je 75 let podrobno spremljala življenje 700 ljudi različnih statusnih profilov in ugotavljajo, kaj jih osrečuje, krepi njihovo zdravje in tako podaljšuje

nju, hkrati pa ne pozabimo, da so v kriznih trenutkih bolj ranljivi tudi sodelavci. Četudi se je bolj enostavno predati obupu in ravnodušju, se moramo vprašati, kaj bomo z njimi dosegli? In ali je to res prava pot do želenega napredka in pozitivnih sprememb? Čeprav se v takšnih trenutkih težko potolažimo z mislijo, da je vsako slabo za nekaj dobro, pa je to morda pomembna priložnost. Priložnost, da poskušamo nove poti, nove izzive in resnično odstranimo vse slabo. Delujemo kolektivno, ne prepričamo se in iščimo rešitve vsak pri sebi. Štiri generacije raziskovalcev harvardске univerze je 75 let podrobno spremljala življenje 700 ljudi različnih statusnih profilov in ugotavljajo, kaj jih osrečuje, krepi njihovo zdravje in tako podaljšuje

je življenje. Ugotovitve raziskovalcev so zanimive: denar, slava in poslovni uspeh na srečo ne vplivajo kaj dosti. Kvalitetni MEDSEBOJNI ODNOSI so tisti recept, ki nas osrečuje.

V tem glasilu bomo odprli novo rubriko »Iz arhiva«, kjer bomo objavljali članke iz omenjenih glasil. Za takrat so v prvem glasilu zapisali, da je to časopis takrat imenovane »delovne skupnosti« in da bo postal, mora le s sodelovanjem in za njega tudi kaj napisati. Pomagajte sooblikovati tudi naše glasilo, da boste tudi vi postili svojo sled za kasnejše rodove. Voni po zgodovini se je začel že prejšnji turemek.

PETRA ŽURKOVIC, UREDNICA

16 ► surovina.smo

DOGAJA SE...

► gostili smo mednarodno Poletno šolo

V sodelovanju z Univerzo v Mariboru smo tudi letos gostili mednarodno skupino študentov v okviru Poletne šole, na temo What is waste and what to do with it? Študentje iz Finske, Islandije, Rusije in Češke so na podlagi raziskovalnega dela ob koncu poletne šole predstavili svoj pogled rešitve na naše zastavljeno vprašanje: »How to motivate people to collect WEEE?« Čeprav študentje pridobivajo znanje iz svojih področij študija jim manjka praksa in znanje iz različnih področij. Namen poletne šole je vzpostavitev sistematskega pristopa, celostnega razmišljanja, analize problema ter kasnejše interdisciplinarno načrtovanje rešitve, ki vključuje tehnične, ekonomske, biološke, umetniške in druge perspektive. Njihove predstavitve si lahko pogledate na: <http://summer.outfitlab.com/sl/files-2015>

PETRA ŽURKOVIC, VOJKA TRŽNE KOMUNIKACIJE

► Nadaljevanje akcije Čisto veselje

»Lepe pozdrave iz Zambrije« so nam poslali otroci, ki smo jih peljali na morje z akcijo Čisto veselje. Njihovo zadovoljstvo, ekološki in humanitarni vidik sta nam motivacija za naprej. Na naših enotah Gorenje Surovine d.o.o. bo čez vse leto potekala omenjena akcija, v kateri zbiramo papir, jeklen odpad, barvne kovine ter OEEO. Prinesite, poveste svojim prijateljem in znancem, da zberemo čim več.

PETRA ŽURKOVIC, VOJKA TRŽNE KOMUNIKACIJE

► Akcija Ni debate... letos po treh letih spet na Koroskem

Letošnje jesen, natančneje od 5. – 23. oktobra 2015, bomo z našo akcijo »Ni debate« – v Gorenje Surovino dajte stare aparate«, na Koroskem. V sodelovanju s šolami bomo na naših enotah PE Radlje, PE Ravne in PE Slovenj Gradec poskušali zbrati vsaj podobne količine kot pred tremi leti. Akcijo bo spremljal Koroski Radio, vse aktivnosti pa so objavljene na naši spletni strani.

PETRA ŽURKOVIC, VOJKA TRŽNE KOMUNIKACIJE

► Sodelovanje z Eko šolami

V sodelovanju z Eko šolami in podjetjem Zeos bomo v tem letnem letu omogočili vsem slovenskim šolam možnost zbiranja odpadne elektrike in elektronske opreme. Regijlo ne moremo pokriti vseh območij z akcijo Ni debate..., zato bomo na tak način vzpostavili sodelovanje s posameznimi šolami. V sodelovanju z najbližjo našo enoto bomo lažje koordinirali časovni termin in logistično odzov. Tudi vse te šole bodo sodelovale v nagradni akciji, ko bomo šole, ki bo zbrala največ materiala, in šole, ki bo zbrala največ materiala po učenec na koncu šolskega leta nagradili. Akcijo bomo beležili po teži zbranega materiala. Na Eko konferenci, ki jo imajo v septembru na Brdu, jim bomo predstavili potek akcije.

PETRA ŽURKOVIC, VOJKA TRŽNE KOMUNIKACIJE

POVEZANI Z LJUDMI

V Surovinini z veseljem izpolnjujemo dolžnosti, ki nam jih nalaga vloga družbeno odgovornega podjetja.

DRUŽBENO ODGOVORNO PODJETJE

Uspeha podjetja Gorenje Surovina ne merimo zgolj s finančnimi kazalniki - njegova vloga se meri v širšem pomenu družbenega poslanstva. To poslanstvo ni enkratni dogodek, je dolgotrajen proces in se odraža tudi v sposobnosti prilagajanja na izzive. V podjetju Gorenje Surovina smo izoblikovali svoje vrednote, ki jih poskušamo upoštevati v svojih projektih tudi z vidika družbene odgovornosti. Skozi leta nizamo paleto uspešnih dogodkov.

Velik poudarek dajemo izobraževanju in osveščanju otrok. Ni debate, v Gorenje Surovino dajte stare aparate! je tradicionalna območna akcija, ki jo izvajamo skupaj s podjetjem Zeos. S spodbujanjem tekmovalnosti med osnovnošolci nam uspe v treh tednih zbrati tudi do 300 ton odpadne električne in elektronske opreme.

Med odmevnejše dogodke prištevamo tudi akcijo Čisto veselje, ki smo jo zasnovali skupaj z Zvezo prijateljev mladine Moste - Polje. Enkrat letno na področju celotne Slovenije zbiramo odpadni papir, jekleni odpad, barvne kovine in odpadno električno ter elektronsko opremo (OEEO). S pomočjo podpore občin, poslovnih partnerjev, komunal in fizičnih oseb zbiramo sredstva za otroke s projektom Botrstvo. Pozitivni odzivi javnosti na to humanitarno-ekološko akcijo nam dajejo zagon in motivacijo.

Sodelujemo s šolami, vključenimi v program Ekošola. V okviru poletne šole, v kateri gostimo mednarodne skupine študentov, pa sodelujemo z Univerzo v Mariboru. Namen projekta What is waste and what to do with it? je spoznavanje procesa interdisciplinarnega timskega oblikovanja rešitve danega problema.

DOBRODOŠLI!

Naša vrata so vselej na široko odprta za ogled dejavnosti in postopkov predelave tako za otroke kot tudi za poslovne partnerje in občane.

Naš glas o tematiki in problematiki odpadkov se sliši tudi v medijskem partnerju Fit Mediji, predvsem v okviru člankov, komentarjev in strokovnih vsebin v reviji EOL.

Zavedamo se, da je za uspeh podjetja bistvenega pomena tudi vzdušje, ki vlada med zaposlenimi. Komunikacijo vzdržujemo s pomočjo internega časopisa Surovina.smo, internega portala Kibla in na raznih družabnih dogodkih. Tržniki se tradicionalno srečujejo na konferenci v Fiesi, kjer iščejo rešitve in predloge za izboljšavo svojega delovnega procesa. Za sprostitev in druženje pripravljamo piknike in športne igre ter organiziramo tradicionalno srečanje zaposlenih ob zaključku leta.

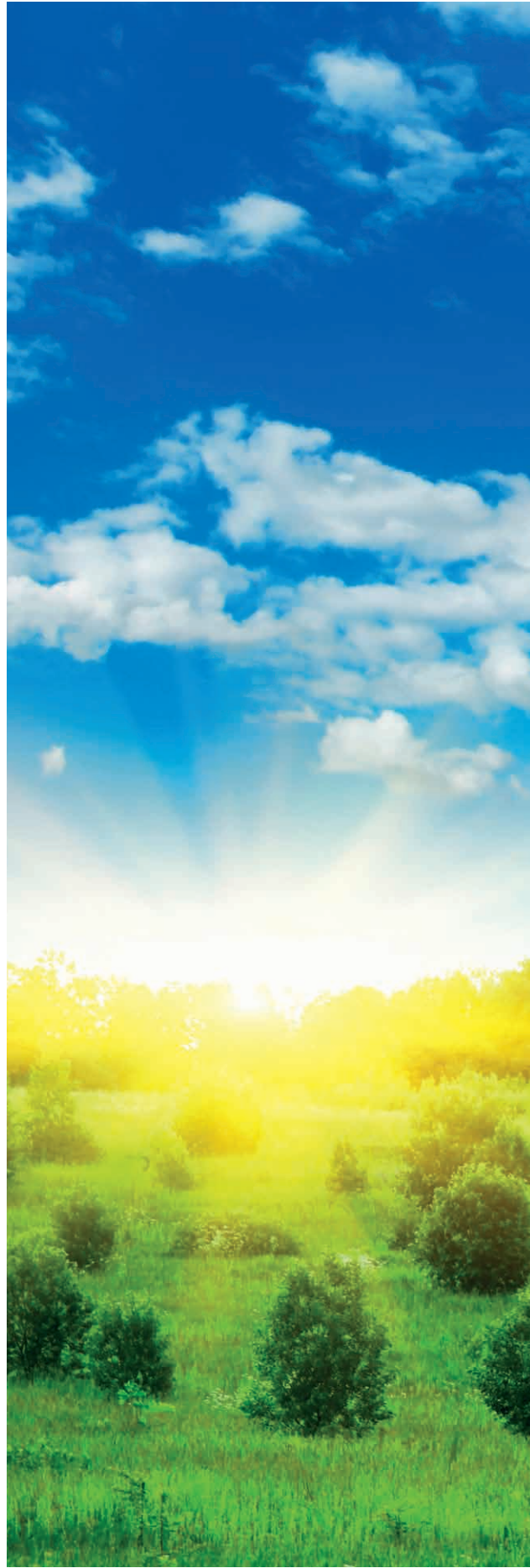
Podjetje Gorenje Surovina, d. o. o. svojo družbeno odgovorno delovanje uresničuje s pokroviteljstvom in z donatorstvom različnim organizacijam ter posameznikom. Verjamemo, da sta posluš za družbene potrebe in solidarnost dokaz našega uspeha. Podpiramo številne projekte na humanitarnem področju, vlagamo v šport, kulturo in izobraževanje. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da dosegajo društva in posamezniki, katerih delovanje podpira Gorenje Surovina, odlične rezultate, kar močno vpliva na prepoznavnost in ugled sponzorirancev, sponzorjev in naše dežele. Njihov uspeh je naš uspeh.

Ponosni smo na najodmevnejše projekte zadnjih let.

- Gospodarska zbornica Slovenije in Štajerska gospodarska zbornica sta leta 2010 podelili priznanja za najboljše inovacije Podravja. Razvojna enota Gorenje Surovina je za inovacijo Receptura priprave trdnega goriva iz nenevarnih odpadkov prejela srebrno priznanje. Inovacija je v pripravi referenčnih vzorcev trdnega goriva iz nenevarnih odpadkov, ki temelji na recepturi mešanja različnih vrst odpadkov z znanimi kemičnimi, fizikalnimi in energijskimi lastnostmi. Končni cilj inovacije je priprava strokovnih podlag za sprejem nacionalnega standarda trdnih goriv iz nenevarnih odpadkov.
- V okviru Evropske prestolnice kulture Maribor 2012 je zasedba The Stroj na našem delovišču pripravila avdiovizualni spektakel, ki je presegel običajne okvire. Mariborčani so se na reciklažni center lahko pripeljali z vlakom. Za marsikoga je bil to prvi stik z mestom, kjer se konci spreminjajo v začetke.
- S kampanjo Pustimo dobremu, da traja! smo izrazili nestrinjanje z novo Uredbo o ravnanju s komunalnimi odpadki. Kampanja je uspela, saj smo tradicijo zbiranja starega papirja na šolah in v društvih uspeli ohraniti.
- Smo del lokalne zgodbe Festivala Lent, ki je s svojo kakovostjo znan tudi izven naših meja.
- V sodelovanju z Univerzo v Mariboru smo uspešno zaključili inovativni razvojni okoljevarstveni projekt RRPO 2013: Izgradnja pilotskega reaktorja sušenja in razkuževanja komunalnega in/ali industrijskega mulja iz čistilnih naprav. V okviru tega projekta smo razvili tehnološko in ekonomsko učinkovito napravo za sušenje nenevarnih muljev.
- Donacija akcije Čisto veselje je bila leta 2015 med največjimi v Sloveniji. Zbrali smo 58.679,59 EUR, kar je v materialni obliki pomenilo 527,106 ton odpadnih surovin.

ZAVEZANI OKOLJU

Naš celovit servis ravnanja z odpadki izvajamo v skladu z načeli trajnostnega razvoja in sonaravnosti.

VARSTVO OKOLJA

Gorenje Surovina, d. o. o. s svojimi storitvami in proizvodi že petinšestdeset let uresničuje svojo vizijo in poslanstvo na področju predelave odpadkov. Sonaravni razvoj načrtnega ravnanja in gospodarjenja z odpadki temelji na osnovnih okoljskih principih snovne in energetske izrabe odpadkov.

Temeljni cilji okoljske politike podjetja Gorenje Surovina, d. o. o. so: večanje konkurenčnosti, razvoj področij in oblik dejavnosti, zmanjševanje potencialnega obremenjevanja odlagališč s predelavo preostankov odpadkov po sortiranju v trdno gorivo iz odpadkov, racionalizacija rabe surovin in energije, izboljševanje učinkov sortiranja in predelave in s tem večanje zadovoljstva naših odjemalcev, širitev dejavnosti na tista področja odpadkov, za katera so predpisana posebna pravila ravnanja, npr. skupne sheme, trženje lastne embalažne sheme, zmanjševanje vseh vrst emisij, s posebnim poudarkom na odpadnih vodah, stalno izobraževanje in usposabljanje vseh zaposlenih za večanje kakovosti dela in dvig njihove okoljske zavesti, stalno izboljševanje komuniciranja s kupci, lastniki, zaposlenimi, lokalno skupnostjo in širšo javnostjo, predelava in trženje odpadkov, ki prenehajo biti odpadki.

DOSLEDNOST IN TRAJNOSTNA NARAVNANOST

Naša konkurenčna prednost sta dosledno izpolnjevanje zakonskih zahtev in zavezanost k zmanjševanju negativnih vplivov na okolje.

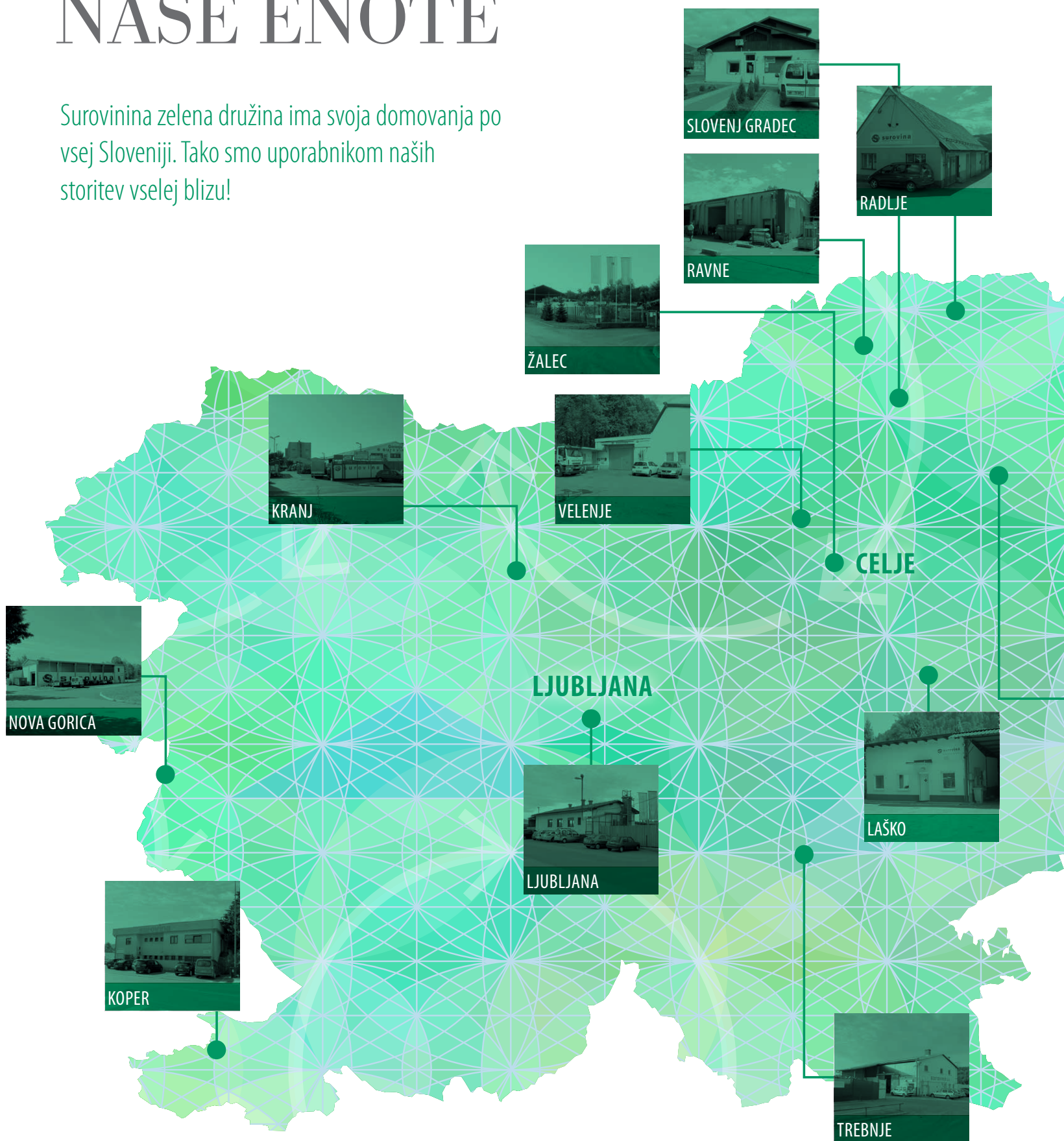
Tudi v prihodnosti bomo v podjetju Gorenje Surovina, d. o. o. ravnali v skladu s poslanstvom in cilji, h katerim smo se zavezali v naši okoljski politiki.

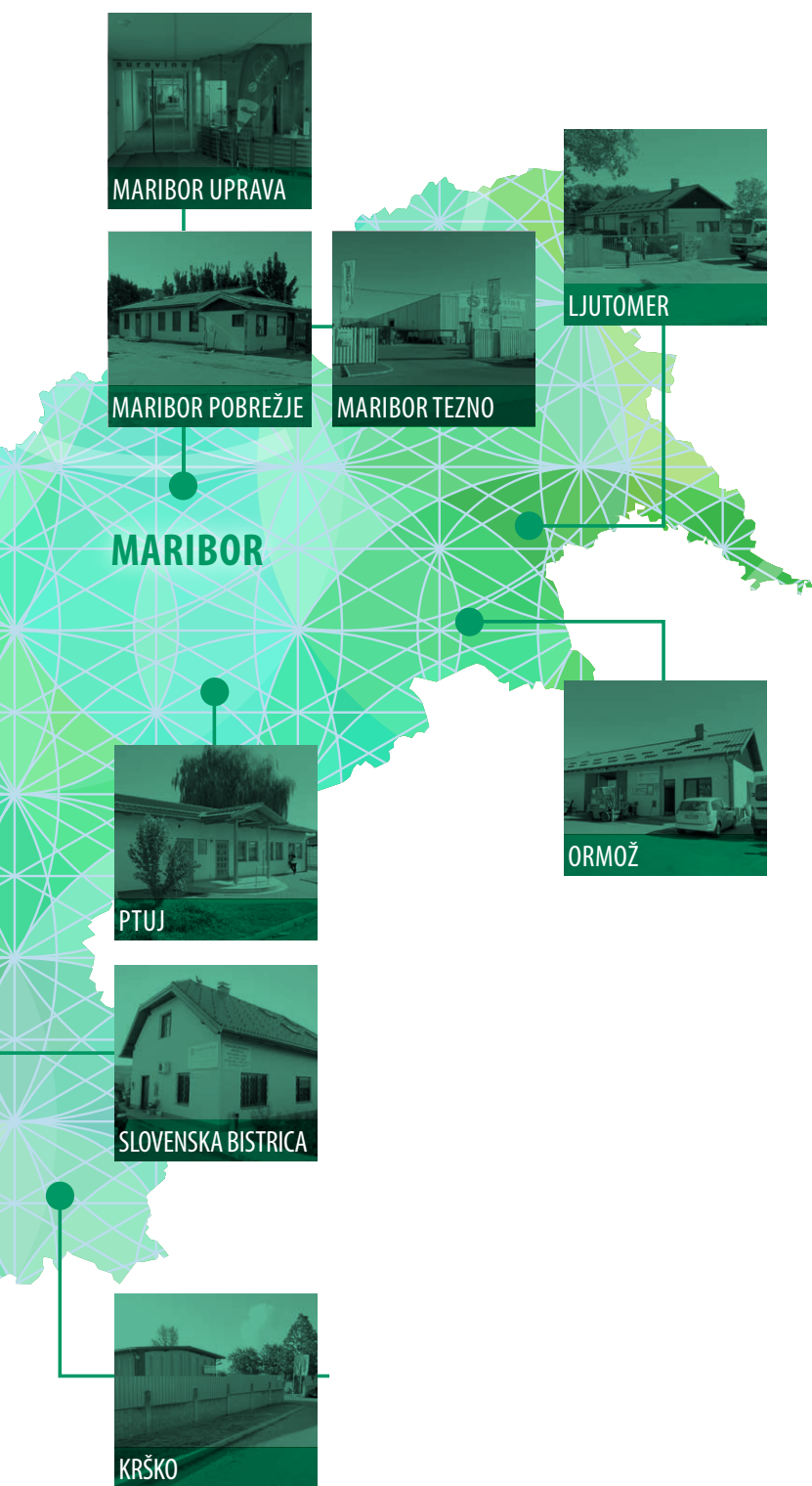
V ta namen imamo certificiran sistem vodenja kakovosti ISO 9001, kot tudi sistem ravnanja z okoljem ISO 14001. Prav tako smo trenutno edino podjetje v Sloveniji, ki ima pridobljen certifikat v skladu z UREDBO SVETA (EU) št. 333/2011 z dne 31. marca 2011 o merilih za določitev, kdaj določene vrste odpadnih kovin prenehajo biti odpadki na podlagi Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta EU.

V podjetju imamo vzpostavljen sistem preverjanja radioaktivnosti v pošiljkah odpadnih kovin, za kar smo pridobili tudi pooblastilo Uprave RS za jedrsko varnost, imamo pa tudi dovoljenje za izvajanje sevalne dejavnosti, saj uporabljamo vire sevanja pri analiziranju kemijske sestave odpadnih kovin.

NAŠE ENOTE

Surovinina zelena družina ima svoja domovanja po vsej Sloveniji. Tako smo uporabnikom naših storitev vselej blizu!

OSEBNA IZKAZNICA

Naziv družbe:

Gorenje Surovina družba za predelavo odpadkov d.o.o.

Skrajšan naziv:

Gorenje Surovina d.o.o.

Sedež in naslov družbe:

Ulica Vita Kraigherja 5, 2000 Maribor

Davčna številka: SI 10304452

Matična številka: 5003393

Šifra dejavnosti: 38.320 pridobivanje sekundarnih surovin
iz ostankov in odpadkov

Dejavnost:

- zbiranje
- transport
- sortiranje
- predelava
- storitve (transport, tehtanje, sortiranje, stiskanje, rezanje in mletje odpadkov, meritve radioaktivnosti, laboratorijske analize, analiziranje kovin)
- svetovanje
- raziskave in razvoj

Programi:

- celovito obvladovanje odpadkov
- jekleni odpad
- barvne kovine
- nekovine in odpadna embalaža
- trdno gorivo iz odpadkov
- embalažna shema
- odpadna električna in elektronska oprema
- druge storitve

Kontakti:

Telefon: + 386 (0) 2 70 72 110

Telefaks: + 386 (0) 2 237 23 04

E-naslov: surovina@surovina.com

www.surovina.si

V KORAKU S ČASOM

Imamo bogato preteklost. In jasno vizijo prihodnosti!

V podjetju Gorenje Surovina nenehno razvijamo znanje in procese, s pomočjo katerih odpadke spreminjamo v surovino na učinkovit in okolju prijazen način. Ko odpeljemo zabojnik z odpadki, to ni konec, temveč začetek zgodbe, v kateri odpadki postanejo temelj nove ustvarjalnosti ali dragocen vir energije.

Ob strokovnem znanju vseskozi nadgrajujemo in izpopolnjujemo tudi našo opremo in tehnologijo. Razpolagamo z:

- več kot 90 kamioni in dostavnimi vozili,
- več kot 20 tehtalnimi enotami,
- opremo za predelavo odpadnih in barvnih kovin,
- opremo za sortiranje in predelavo odpadnih nekovin,
- opremo za predelavo odpadne električne in elektronske opreme (OEEO),
- postrojenjem za proizvodnjo trdnih goriv iz odpadkov (TGO),
- opremo za merjenje radioaktivnosti,
- sodobno opremljenim laboratorijem.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Univerzitetna knjižnica Maribor

SUROVINA (Maribor)

[Petinšestdeset]

65 let : zgodba o podjetju, zgodba o ljudeh :
jubilejni zbornik ob 65. letnici podjetja Surovina :
(1951-2016) / [urednica Petra Žunkovič ;
pisci prispevkov Jure Fišer ... [et al.]. - Maribor :
Gorenje Surovina, 2016

500 izv.

ISBN 978-961-285-177-4

1. Fišer, Jure 2. Žunkovič, Petra

COBISS.SI-ID 86333953

JUBILEJNI ZBORNİK OB 65. LETNICI PODJETJA SUROVINA (1951 – 2016)

Gradivo je izbrano in napisano na osnovi arhivskih zapisov, glasil in poslovnih poročil podjetja Gorenje Surovina d. o. o., arhivskih zapisov, shranjenih v
Pokrajinskem arhivu Maribor in v Univerzitetni knjižnici Maribor.

Izdajatelj: Gorenje Surovina d. o. o.

Urednica: Petra Žunkovič

Pisci prispevkov: Jure Fišer, Petra Žunkovič, Jona Bale, Slavko Dvoršak, Zdenka Hergan, Evgen Eferl, Tone Praviček, Vinko Šimek in Maja Pirš

Fotografija: arhiv Gorenje Surovina d. o. o., Smiljan Pušenjak, Matjaž Wenzel, Andraž Purg

Lektura: Nada Holc

Oblikovanje: Studio 8

Tisk: Demago

Naklada: 500 izvodov

Maribor, marec 2016

Tiskano na okolju prijaznem papirju (FSC).

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem, ki so prispevali k nastanku zbornika, Pokrajinskemu arhivu Maribor in Univerzitetni knjižnici Maribor za pomoč pri iskanju arhivskih podatkov.

